

Kings Things

Mei 2024

Stephen King Fanclub Magazine

STEPHEN KING
FANCLUB
GRIEZELIG GEZELLIG



50 jaar Carrie!

Illustrator Phil Hale

Duistere Zaken

Collectible Cujo

Netflix-serie *The Fall of the House of Usher*

**Én een verhaal van
Jack Lance!**

The Shining

The Dark Tower

De Wendy Trilogie

Kings Things

Griezelig Gezellig

Mei 2024

Het is met groot genoegen dat wij jullie weer een bomvolle editie van Kings Things kunnen presenteren.

Deze maand komt de nieuwe gelimiteerde editie uit van *Ogen van de Draak* (*The Eyes of the Dragon*) bij uitgeverij Luitingh-Sijthoff! Dat geldt ook voor het nieuwe boek van King: *Duistere Zaken* (*You Like it Darker*). Dit kan gelijktijdig met *Ogen van de Draak* worden verzonden. Daarna is het echt op = op! **Je kunt deze tot vrijdag 3 mei a.s. nog bestellen in de voorverkoop.**

Dit geldt ook voor de andere boeken die in de planning staan. In september verschijnt niet alleen de speciale gelimiteerde editie van *Vel over Been* (*Bag of Bones*) maar ook de Nederlandse vertaling van Kings driedelige coproductie met Richard Chizmar: *De Gwendy Trilogie*, die ook bij ons al in de voorverkoop beschikbaar is én die wij gratis gaan voorzien een speciaal fanclub extraatje. Daarover hoor je volgende maand meer!

Vergeet zaterdag 21 september niet alvast te reserveren in je agenda. Want behalve dat de fanclub én Stephen King op die dag jarig zijn, gaat het er nu echt weer een keer van komen: een feestje! En reken er maar op dat we iets speciaals in petto hebben! Tickets voor deze dag zullen later dit jaar via onze shop in de verkoop gaan.

Naast het laatste nieuws bevat dit nummer ook enkele artikelen over *The Shining*, illustrator Phil Hale en bijzondere edities van *Cujo*. Verder hebben Peter en Laurens een aantal teksten vertaald ter ere van het vijftigjarig jubileum van *Carrie*. Natuurlijk ontbreekt ook deze keer een filmrecensie niet en kregen wij het voorrecht om dit keer weer eens een kort verhaal van de Nederlandse schrijver Jack Lance te plaatsen. Er zullen er meer volgen!

Veel leesplezier,
de Stephen King Fanclub Crew



Deze Kings Things is verzonden naar 2385 fans

Er zijn 3083 fans op



Hartelijk welkom allemaal!

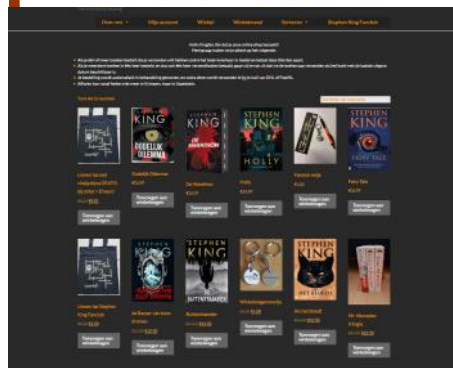
DONATIES

Ook in 2024 kunnen we jullie donaties weer goed gebruiken. Voor elk bedrag, groot of klein, zijn we dan ook erg dankbaar. We gebruiken het voor de verzendkosten van prijzen, kosten KvK, software en hosting van de website, maar ook voor de merchandise, de organisatie van een fanclubdag en andere mogelijkheden om kortingen voor fans te creëren.

Help ons en stort een bedrag naar keuze op rekening **NL80 ABNA 0105 1552 68** t.n.v. stichting Stephen King Fanclub.

Van sommige bedrijven krijgen wij een percentage als je er via de link heen surft en iets koopt. Iedereen die iets kocht bij een van onze sponsors, in onze eigen fanclubwinkel of via Stephen King Fans: hartelijk dank voor jullie ondersteuning!

We hopen dat iedereen die een prijs mag ontvangen, de verzendkosten weer terug naar ons wil overmaken, want de fanclub kan alleen blijven doorgaan dankzij donaties.



De Fanclubshop
verkoopt ook merchandise zoals linnen tassen, winkelwagenmuntjes, pennen en we hebben ook de laatste nieuwe boeken te koop (zo lang de voorraad strekt)!

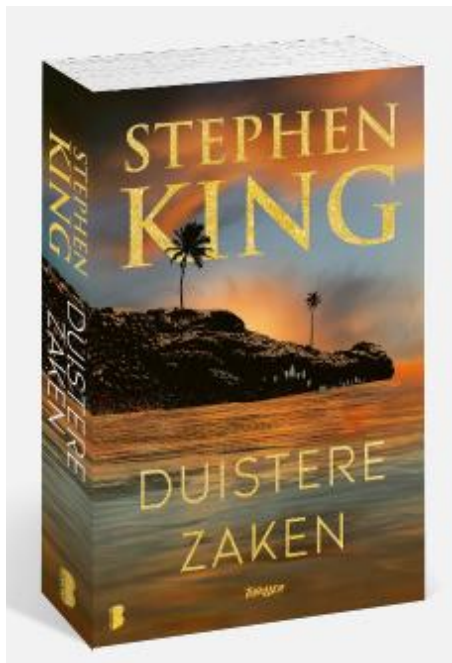
Aangekondigde bijzondere edities ook verkrijgbaar in voorverkoop!



Deze mailinglist wordt mede mogelijk gemaakt door



Nieuwsflits



De NIEUWE KING komt eraan!

Duistere zaken

Paperback met flappen

Uitgeverij Boekerij

ca. 432 blz.

ISBN 9789049201999

Prijs: € 24,99

Oorspronkelijke titel *You Like It Darker*

Vertaling Annemarie Lodewijk

E-book ISBN 978-94-023-2316-0

Pre-order NU
in onze
fanclubshop!

Twaalf iconische verhalen van de meesterverteller: twaalf keer de donkerste kant van King

King is al een halve eeuw de meesterverteller en schrijft in *Duistere zaken* over het lot, sterfelijkheid en geluk. In zijn korte verhalen buigt hij de realiteit naar zijn hand en creëert hij een werkelijkheid waar alles kan gebeuren. Het zijn verhalen die even rijk en meeslend zijn als zijn thrillers - in thematiek en een genot om te lezen.

'Twee getalenteerde rotzakken' onderzoekt het lang verborgen geheim van twee gelijknamige heren en hoe zij aan hun vaardigheden kwamen. In 'Danny Coughlins nare droom' zet een korte en onverwachte psychische flits tientallen levens op zijn kop - dat van Danny het meest van allemaal. In 'Ratelslangen', een vervolg op *Cujo*, reist een rouwen de weduwnaar naar Florida voor een dringend verzoek, maar krijgt in plaats daarvan een onverwachte erfenis - met een venijnig addertje onder het gras. In 'De dromers' reageert een zwijgzame Vietnamveteraan op een vacature en ontdekt dat sommige uit-hoeken van het universum het beste onontdekt kunnen blijven. En 'De antwoordman' stelt de vraag of voorspellingen een voor- of nadeel zijn en herinnert ons eraan dat een enorm tragisch leven nog steeds betekenisvol kan zijn.

Kings vermogen om te verrassen, verbazen en zowel angst als troost te brengen blijft onovertroffen. Elk van deze verhalen kent spanning, vreugde en mysterie - elk verhaal voelt iconisch.

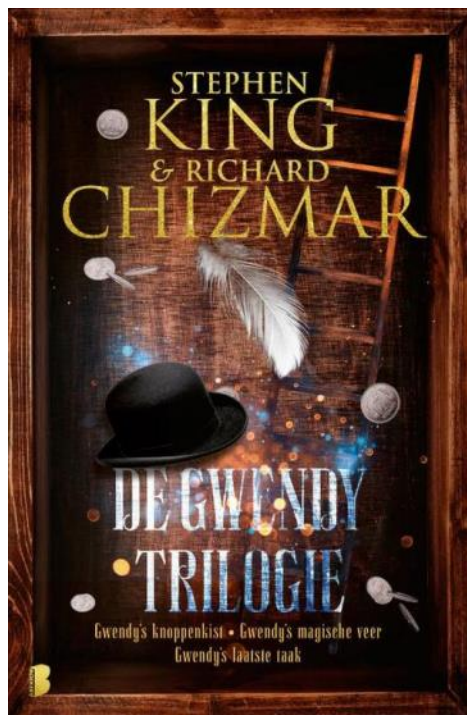
Jij houdt van duistere zaken? Prima, Stephen King ook.

© Shane Leonard



Stephen King (Portland, Maine, 1947) is een begrip. Zijn boeken zijn stuk voor stuk bestsellers en wereldwijd werden er circa vierhonderd miljoen exemplaren van verkocht. Zijn boek *Later* werd door *VN* uitgeroepen tot thriller van het jaar 2021.

Gwendy's Trilogie



EINDELIJK!

Gwendy's Trilogie

Paperback
Uitgeverij Boekerij
ISBN 9789049204815
608 pagina's
Prijs: € 24,99
verschijningsdatum:
10 september 2024

Pre-order NU
in onze
fanclubshop!

Let op: dit boek kan samen met de rond diezelfde datum te verschijnen speciale editie van *Vel over Been* worden verzonden!

Eindelijk komt er een vertaalde trilogie van Gwendy! Eerder kon je *Gwendy's Knoppenkist* (deel 1), een samenwerking van Stephen King en Richard Chizmar al kopen/lezen, maar House of Books heeft daarna de andere delen niet meer uitgebracht. Nu komt Boekerij met de trilogie! De Gwendy-trilogie bestaat dus uit:

Gwendy's knoppenkist, *Gwendy's magische veer* en *Gwendy's laatste taak*

Een ongekend duo:

Stephen King & Richard Chizmar schrijven samen nagelbijtende spanning

In *Gwendy's knoppenkist* verandert het leven van de twaalfjarige Gwendy Peterson voor altijd wanneer ze van een vreemde man een mysterieuze houten kist krijgt. Die biedt verleidelijke lekkernijen en vintage munten, maar de man waarschuwt haar dat als ze op een van de prachtig gekleurde knoppen van de kist drukt, dood en verderf zullen volgen.

Jaren later, in *Gwendy's magische veer*, is Gwendy een succesvolle schrijfster geworden met een veelbelovende toekomst in de politiek. Maar wanneer de knoppenkist plotseling weer in haar leven verschijnt, moet ze beslissen of ze bereid is alles op het spel te zetten voor de verleiding die hij biedt.

En in het spannende slot, *Gwendy's laatste taak*, proberen kwade krachten de knoppenkist in hun bezit te krijgen. Het is aan senator Gwendy Peterson om hem koste wat kost voor hen verborgen te houden. Maar waar kan iemand zoiets destructiefs verbergen voor zulke machtige wezens?

We zeggen nu nog niet wat... dat maken we later bekend, maar ALS je dit boek bij de fanclub besteld (en daarmee ons ook ondersteunt omdat we een percentage van de uitgeverij krijgen van elk verkocht boek), zorgen wij voor een uniek en geweldig hebbeding bij je bestelling. Degenen die al eerder bestelden, krijgen dit uiteraard ook!

PRIJSVRAAG

Oplossing vorige maand

Afgelopen maand moest je de dieren op de boeken herkennen en omzetten naar titel van het boek. Er reageerden veel fans, maar er struikelden er wel een paar op nummer 7...

1. Cujo, 2. De beproeving, 3. Vel over been, 4. De aap / Het aapje, 5. Nachtmerries en droomlandschappen, 6. Pet semetary (dodenwake), 7. Dans Macabre, en 8. Rosie.



Wist jij ze allemaal?

Tineke Kaspersma uit Wieringerwerf in elk geval wel! Zij wil graag het boek van Floris Kleijne winnen, dus dat komt binnenkort naar je toe! Gefeliciteerd.

Niet gewonnen? Hieronder staat weer een nieuwe prijsvraag!

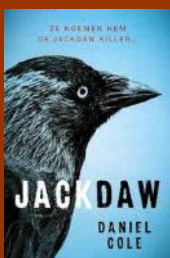


Een goed begin...

Stephen King weet je als geen ander het verhaal in te trekken met een goede openingszin. Hieronder zie je vijf openingszinnen van Nederlandstalige King-boeken. Weet jij van welke boeken deze openingszinnen afkomstig zijn?



1. Het is een oude stad en niet meer in een geweldig conditie, net zomin als het meer aan de oever waarvan ze is gebouwd, maar delen ervan zien er nog best goed uit.
2. 'Sally.' Gemompel. 'Sally, wakker worden.' Gemompel, wat luider nu: lame met rust.
3. 'Magerder', fluistert de oude zigeuner met de aangetaste neus tegen William Halleck als Halleck en zijn vrouw, Heidi, uit de rechtszaal komen.
4. Een half uur nadat Tim Jamiesons Delta-vlucht uit Tampa eigenlijk zou opstijgen om op weg te gaan naar de lichtjes en de hoge gebouwen van New York, stond het toestel nog steeds voor de gate.
5. Ze zit in de hoek en probeert adem te halen in een kamer waar nog maar een paar minuten geleden lucht genoeg was, leek het, en nu helemaal niets meer schijnt te zijn.



Stuur je oplossing voor 20 mei 2024 naar fanclub@stephenking.nl

Vermeld in de omschrijving het woord PRIJSVRAAG, en vergeet je adresgegevens niet, zodat we je de prijs kunnen toesturen!

Geef ook aan welk van de boeken uit onderstaande rijtje je zou willen winnen. Kies uit:

1. *Hellevanger* van Jack lance (oud recensie-exemplaar)
2. *Jonathan / De Achterblijvers* van Inse Martin
3. *Jack Daw* van Daniel Cole (recensie-exemplaar)

Vel over Been



Weer eentje!

Vel over Been

Paperback
 Uitgeverij Luitingh-Sijthoff
 ISBN 9789024549168
 Prijs: € 25,99
 verschijningsdatum:
 half september 2024
 480 pagina's

Pre-order NU
in onze
fanclubshop!

Let op: dit boek kan samen met de rond diezelfde datum te verschijnen Gwendy's Trilogie worden verzonden!

'Ze is heel aardig - bijna een gewoon meisje uit het dorp - maar ze kan je in moeilijkheden brengen.' Bestsellerauteur Michael Noonan is zichzelf niet meer na de plotselinge dood van zijn vrouw Johanna. Hij krijgt geen letter meer op papier. Overdag doodt hij de tijd met kruiswoordpuzzels, 's nachts wordt hij geplaagd door nachtmerries over Johanna en hun zomerhuis Sarah Laughs in Maine. Die nachtmerries zijn zo realistisch dat Michael besluit naar Maine te gaan. Hij is ervan overtuigd dat hij eerst moet ontdekken wat een gekwelde Johanna hem probeert duidelijk te maken over Sara Laughs, het dorp en zijn vijandige bewoners, voordat hij de draad van zijn leven weer op kan pakken...

Al jaren vraagt iedereen zich af waar Stephen King keer op keer zijn inspiratie vandaan haalt. King licht zelf een tip van de sluier op in zijn boek *Over leven en schrijven*, waarin hij tevens openhartig over zijn jarenlange drank- en drugsverslaving spreekt.



Ook bij ons zijn *Misery* en *de Groene Mijl* uitverkocht, maar van *de Marathon* en *Dodelijk Dilemma* hebben we er nog enkele op voorraad. *Ogen van de draak* kun je nog via de voorverkoop bestellen. Surf snel naar <https://www.stephenking.nl/winkel/>



Alle data onder
voorbehoud
van de uitgever

WORDT VERWACHT NEDERLAND

21 mei 2024

Duistere Zaken

De Boekerij
Paperback
ISBN 9789049201999
voor € 24,99.

Bestel dit nieuwe boek
nog snel [in onze fanclub-
shop in de voorverkoop!](#)



21 mei 2024

Ogen van de Draak

Luitingh-Sijthoff
Limited Edition
9789021044644
voor € 24,99.

Paperback met
flappen en bedrukt
boekblok.

Bestel dit prachtige
boek nog snel
[in onze fanclubshop in de voorverkoop!](#)



9 september 2024

Gwendy Trilogie

De Boekerij
Paperback
ISBN 9789049204815
608 pagina's
voor € 24,95.

De trilogie bestaat uit: *Gwendy's knop-
penkist*, *Gwendy's magische veer* en
Gwendy's laatste taak. Een ongekend

duo: Stephen King & Richard Chizmar schrijven samen nagelbij-
tende spanning.



Meer info bij het
boek in de shop.

Bestel dit
nieuwe boek al-
vast [in onze fan-
clubshop in de
voorverkoop!](#)

September 2024

Vel over Been

Luitingh-Sijthoff
Limited Edition
ISBN 9789024549168
voor € 25,99.

Paperback met
flappen en bedrukt
boekblok.

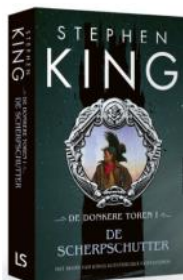
Bestel dit speciale
boek alvast [in onze
fanclubshop in de
voorverkoop!](#)



September 2024

De Scherpschutter

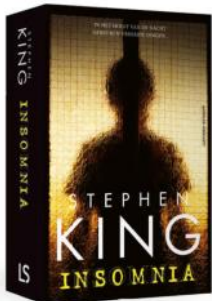
Luitingh-Sijthoff
Paperback
ISBN 9789021049151
voor € 22,99



September 2024

Insomnia

Luitingh-Sijthoff
Paperback
ISBN 9789021049144
voor € 23,99



Juni 2024

Het Instituut

Voordeel editie
De Boekerij
Paperback
ISBN 9789049203382
voor € 11,00



Mei 2024

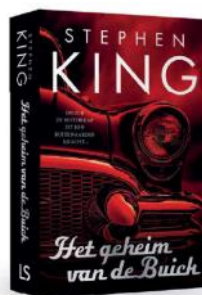
Het meisje dat hield van Tom Gordon

Luitingh-Sijthoff
Paperback
ISBN 9789021044651
voor € 22,99



Mei 2024

Het geheim van de Buick



MERCHANDISE & SPONSORING

Stephen King Fanclub shop

Hebbedingetjes

In onze fanclubshop vind je ook onze merchandise: winkelwagenmuntjes, kettingen en poppetjes. Er zijn nog enkele linnen tasjes met een langhengsel te bestellen voor maar € 3,50! Stevige kwaliteit en bedrukt met scrabble-letters. Op de tas staan diverse boektitels. In de shop kun je ook de laatste nieuwe boeken bestellen, zolang de voorraad strekt! Of zo'n leuk setje met een boekenlegger (kan inmiddels nieuw model zijn), pen en muntje voor maar 1 euro!



Dankie Sai!

Volg het voorbeeld van P.J. Bogget uit Uithoorn (Dankie Sai!) en word (maandelijkse) sponsor! Of stort net zoals Robert Jansen dat deed in januari dit jaar eenmalig wat extra's. Dank ook aan iedereen die een of meer boeken bestelde in onze shop, bij boekwinkeltjes Stephen King Fans, Discordia of aankopen deed/does tijdens de boekenmarkten in Deventer, Utrecht en Tilburg!

Prijs gewonnen? Stort de verzendkosten naar ons terug, dan kunnen we dit blijven doen!



HELP OOK DE FANCLUB DOOR JE AANSCHAF!

IN DE PLANNING VOOR 2024: DEZE BOEKENMARKTEN

Wageningen (20 april) #	Dordrecht (7 juli) #	Deventer (4 augustus) *	Tilburg (25 augustus) #	En heel misschien
1 kraam	2 kramen	2 kramen	2 kramen	Utrecht
- plek onbekend	- plek onbekend	- plek onbekend	- plek onbekend	(september)...

Zodra we onze staanplaats weten, maken we dat ook hier bekend, of [online](#) op de site en facebook..



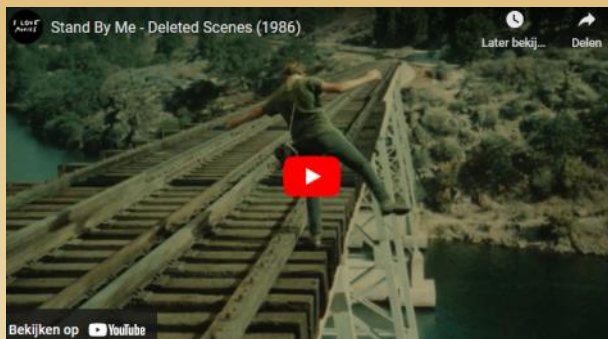
Nieuwsflits



The Running Man

The Running Man (eerder verfilmd met Arnold Schwarzenegger in de hoofdrol) krijgt een remake. En dit wordt de nieuwe hoofdrolspeler: Glen Powell. Edgar Wright is de regisseur en producent. Hij wordt daarbij ondersteund door Nira Park en Simon Kinberg.

Lees meer op [Deadline.com](https://www.deadline.com).



Deleted scenes uit Stand by Me



Op [YouTube](https://www.youtube.com) zijn enkele nieuwe deleted scenes te vinden uit de film *Stand by Me* (1986). De film is gebaseerd op Kings novelle *The Body* (*Het Lijk*) uit zijn bundel *Different Seasons* (*4 Seizoenen*). Er is een andere acteur te zien voor de rol van de schrijver die aan het einde van de film de verteller van het verhaal blijkt te zijn.

Regisseur Rob Reiner had veel moeite om de juiste persoon voor deze rol te vinden. Daarom koos hij eerst voor David Dukes en stapte hij zelfs nog over naar Michael McKean voordat hij uiteindelijk bij zijn oude schoolvriend Richard Dreyfuss terecht kwam. In het filmpje is David Dukes te zien. Hij overleed in oktober 2000. Zijn laatste rol was in *Rose Red* (2002), een miniserie geschreven door Stephen King.

Creepshow

Van *Creepshow* (uit 1982) zijn er ook wat leuke deleted scenes boven komen drijven.

Je ziet ze [hier](#) op YouTube.



Stephen King leest voor uit Duistere Zaken

Stephen King las op donderdag 18 April een stukje voor uit *You like it Darker*, de nieuwe verhalenbundel die bij ons over enkele dagen onder de titel *Duistere Zaken* zal verschijnen.

Kun je niet wachten en/of heb je dat gemist? Kijk dan snel [hier](#) op YouTube!



50 jaar Carrie

Het eerste boek van Stephen King is 50 jaar oud en nog steeds gruwelijk relevant

Door Margaret Atwood
The New York Times, 25 maart 2024
Vertaling door Peter

Carrie werd gepubliceerd in 1974. Margaret Atwood verklaart de voortdurende aantrekkingskracht ervan.

Margaret Atwood is de auteur van *The Handmaid's Tale* en vele andere boeken. Haar nieuwste boek, *Paper Boat: New and Selected Poems: 1961-2023*, verschijnt in oktober. Dit essay is een bewerking van haar inleiding tot de jubileumeditie van *Carrie*, deze maand gepubliceerd door Vintage.

Stephen King's *Carrie* stortte zich in 1974 op een verbaasde wereld. Het maakte King's carrière. Er zijn er miljoenen verkocht, het heeft miljoenen opgebracht, het heeft vier films geïnspireerd en van generatie op generatie doorgegeven. Het was en is nog steeds een fenomeen.

Carrie was King's eerste gepubliceerde roman. Hij begon het als een stuk voor in een mannenblad, wat op zich al eigenaardig was: wat deed hem denken dat een stel jongens dat van plan was (zoals King het uitdrukt) te kijken naar foto's van cheerleaders die op de een of andere manier waren vergeten hun onderbroek aan te trekken, zou worden gegrepen door een openingsscène met klodders menstruatiebloed? Dit is, op zijn zachtst gezegd, niet 's werelds meest sexy onderwerp, en vooral niet voor jonge mannen. King slaagde er niet in zichzelf te overtuigen en raapte de paar pagina's die hij had geschreven bij elkaar en gooide ze in de vuilnisbak.

Maar zijn vrouw, Tabitha - een onverschrokken ziel en duidelijk van een merkwaardig temperament - viste ze eruit, streek ze glad, las ze en overtuigde King ervan om het verhaal voort te zetten. Ze wilde weten hoe het zou uitpakken, en zulke verlangens van lezers zijn misschien wel de beste motivatie die een schrijver kan hebben.

King ging ermee verder. De roman groeide uit tot een boek met vele stemmen. Ten eerste is er natuurlijk Carrie zelf: gepest door haar religieuze fanaticus van een moeder, door haar mede-middelbare scholieren en door de hele stad Chamberlain, Maine, ze is onhandig, verlangend, puisterig, onwetend en, tegen het einde, wraakzuchtig telekinetisch. Maar we horen ook van de buurman die getuige was van een gewelddadige vertoning van de telekinetische manifestaties van de peuter Carrie; uit verschillende journalistieke stukken, in *Esquire* en in lokale kranten, over Carrie's ongewone krachten en de vernietiging van de stad door brand en overstroming; uit Ogilvie's *Dictionary of Psychic Phenomena* en uit een artikel in een wetenschappelijk jaarboek ("Telekinesis: Analysis and Aftermath"); van Susan Snell, de enige van Carrie's vrouwelijke klasgenoten die probeerde te boeten voor het onrecht dat ze haar hebben aangedaan; en uit het academische artikel "The Shadow Exploded: gedocumenteerde feiten en specifieke conclusies, afgeleid uit de zaak Carietta White."

Dan zijn er nog de innerlijke stemmen van verschillende andere personages, zoals afgeluisterd door Carrie, die tegen het einde van haar leven telepathisch wordt en kan luisteren naar de stille gedachten van anderen, en ook haar innerlijke leven aan hen kan uitzenden. Samen vertellen de vele stemmen het gruwelijke verhaal.

Wat is het aan *Carrie* dat me heeft geïntrigeerd? Het is één van die boeken die erin slagen om in het collectieve onbewuste van hun eigen tijd en samenleving te duiken.

Vrouwelijke figuren met quasi-bovennatuurlijke krachten lijken in de literatuur op te duiken op momenten dat de strijd voor vrouwenrechten op de voorgrond treedt. H. Rider Haggard's *She* verscheen tegen het einde van de 19e eeuw, toen de druk voor meer gelijkheid toenam; de elektrisch begaafde heldin kan doden met een wijzende vinger en een gedachte, en er wordt een stroom aan woorden besteed aan mannelijke angsten over wat er zou kunnen gebeuren - vooral met mannen - als zij-die-moet-woorden-gehoorzaamd haar blik richt op wereldheerschappij. (Naomi Alderman, wiens roman *The Power* samenviel met de opkomst van de #MeToo beweging, ging nog een stap verder en gaf de meeste jonge meisjes de mogelijkheid om te doden door energiestralen af te schieten, zoals sidderalen.)

Carrie werd geschreven in het begin van de jaren 1970, toen de tweede golf van de vrouwenbeweging op volle toeren draaide. Er zijn een paar knipogen naar deze nieuwe vorm van feminisme in de roman, en King zelf heeft gezegd dat hij zich nerveus bewust was van de implicaties ervan voor mannen van zijn generatie. De mannelijke schurk van *Carrie*, Billy Nolan, is een terugkeer naar de opschepperige vet-haar stoere-man houding van de jaren 1950, die al wordt gezien als achterhaald, maar nog steeds gevaarlijk. De vrouwelijke schurk, Chris Hargensen, is de archetypische Queen Bee-wreedheidsleider van het drama op de middelbare school, de negatieve versie van *Sisterhood Is Powerful*.



Foto: Elizabeth Renstrom

50 jaar Carrie

Een kanttekening bij namen. 'Chris' - voor 'Christine', voor 'Christus' - is vanzelfsprekend ironisch: Chris is een anti-verlosser. "Carrie White" is een interessante combinatie. 'Carrie', zoals King de moeite neemt om erop te wijzen, is geen bijnaam voor Carol of Carolina. Carrie's voornaam is 'Carietta', een ongebruikelijke variant van 'Caretta', zelf afgeleid van 'caritas' of 'liefdadigheid' - liefdevolle en vergevingsgezinde vriendelijkheid, de belangrijkste deugd in de christelijke triade van geloof, hoop en naastenliefde. Dit soort liefdadigheid ontbreekt opmerkelijk genoeg bij de meeste stedelingen van Chamberlain. (Ja, er is echt een stad Chamberlain, Maine, en ik vraag me af hoe de inwoners zich voelden toen ze in 1974 ontdekten dat ze zouden worden uitgewist in 1979, het jaar waarin *Carrie* zich afspeelt.)

Opmerkelijk genoeg is liefdadige liefdevolle vriendelijkheid volledig afwezig bij Carrie's moeder, nominaal een toegewijde christen, die op de hoogte is van Carrie's superkrachten, gelooft dat zij ze heeft geërfd van een griezelige, suikerpot-laten-zwevende grootmoeder, en schrijft ze toe aan demonische energieën en hekserij, waardoor ze het als haar vrome plicht beschouwt om haar eigen kind te vermoorden. Carrie zelf wankelt tussen liefde en vergeving en haat en wraak, maar het is de haat van de stad die zich door haar heen kanaliseert, haar over de rand kantelt en haar verandert in een engel van vernietiging.

Wat 'White' betreft, ben je misschien geneigd om te denken aan 'witte hoed, zwarte hoed', zoals in westerns, of 'wit' als in onschuldige, in het wit gekleed offerlam, en ja, Carrie is een onschuldige - maar denk ook aan 'tokkies' (white trash). Sterker nog, lees het boek met die naam van Nancy Isenberg; en, voor extra rauwe en gruwelijke details, lees de roman *The Beans of Egypt, Maine*, door Carolyn Chute. De blanke onderklasse bestaat al vanaf het begin in Amerika, en blanke tokkies die generaties teruggaan, zijn makkelijk te vinden in Maine, het thuisgebied van Stephen King - een gebied dat hij in de loop van zijn carrière uitgebreid heeft ontgonnen.

Hij baseerde de situatie van Carrie op twee meisjes uit die onderklasse die hij op school kende, beiden getekend door armoede en rottende kleding, beiden beschimpt en veracht en vernietigd door hun medestudenten. Iedereen in de stad was een underdog in de zorgvuldig gekalibreerde klassenstructuur van Amerika - voor hen niet de chique privéscholen en universitaire opleidingen, tenzij ze echt, echt geluk hadden - maar er zijn geen honden die zo laag in de rangorde staan dat ze geen andere hond verwelkomen die nog lager in het sociale schema staat, om te worden gebruikt als een leeg scherm waarop alle dingen die ze niet leuk vinden aan hun eigen posities kunnen worden geprojecteerd.

Als ze de keuze krijgen tussen het uitdelen van de minachting en afwijzing en het ontvangen ervan, zullen de meesten ervoor kiezen om uit te delen. En zo was het met King, en zo is het ook met Sue Snell, hoewel beiden later berouw toonden.

King is een diepgewortelde schrijver en een meester in de fijnste details. Zoals Marianne Moore zei, het literaire ideaal is "denkbeeldige tuinen met echte padden erin", en jongen, wat zijn er veel padden in het werk van King! Hij schrijft 'horror', de meest literaire vorm, vooral als het gaat om het bovennatuurlijke, dat noodzakelijkerwijs moet worden geïnspireerd door reeds bestaande verhalen en boeken. Alle quasiwetenschappelijke hocus pocus over de genetische overerving van telekinese is slechts een dekmantel (net als de 'natuurlijke' bron van Ayesha's krachten in *She* en het iets-in-het-drinkwater, misluktexperiment in *The Power*: je kunt niet meer gewoon "wonder" of "heks" roepen en onmiddellijk geloofwaardigheid krijgen).

Maar onder de 'horror' in King zit altijd de echte horror: de al te actuele armoede en verwaarlozing en honger en misbruik die vandaag de dag in Amerika bestaat. "Ik ging naar school met kinderen die maandenlang geen water op hun huid voelden, kinderen van wie de huid etterde met zweren en huiduitslag, kinderen met de griezelige gezichten van gedroogde appelpoppen die het gevolg zijn van onbehandelde brandwonden, kinderen die naar school werden gestuurd met stenen in hun emmers en niets anders dan lucht in hun thermoskannen", zegt King in *On Writing*. De ultieme horror, zowel voor hem als voor Dickens, is menselijke wreedheid, en vooral wreedheid tegen kinderen. Het is dit dat de 'naastenliefde' vervormt, de betere kant van onze natuur, de kant die ons ertoe aanzet om voor anderen te zorgen.

Ik denk dat dit deel uitmaakt van de wijdverbreide aantrekkingskracht van King. Ja, hij laat ons rare dingen zien, maar dan in de context van de werkelijkheid. De klok, de bank, de religieuze schilderijen aan de muren - alle dagelijkse voorwerpen die Carrie tijdens haar razernij laat ontploffen - deze zijn uit het leven gegrepen, net als het dagelijkse sadisme van de middelbare scholieren waardoor *Carrie* nog altijd zo angstaanjagend relevant voelt.

Een versie van dit artikel verscheen in druk op 7 april 2024, pagina 12 van de Sunday Book Review met de kop: Essay / 'Carrie' op haar 50e/.



De 50th Anniversary Edition met daarin een nieuw voorwoord van Margaret Atwood

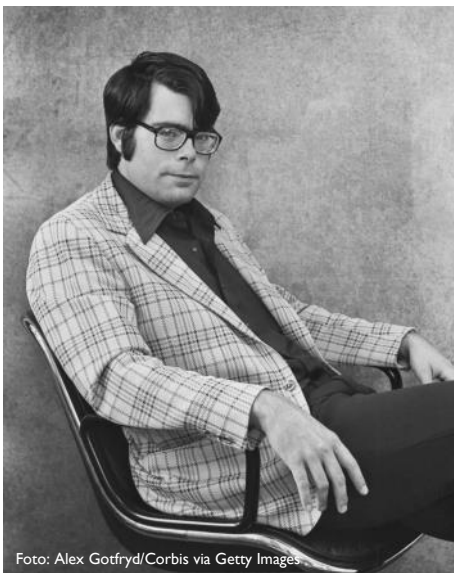


Foto: Alex Gotfryd/Corbis via Getty Images

50 jaar Carrie

Waarom Carrie iedereen nog steeds de stuipen op het lijf jaagt

Door Neil McRobert
People, 5 april 2024
Vertaling door Laurens

Stephen Kings eerste roman veranderde voor altijd de koers van het horrorgenre. Vijftig jaar later zeggen diverse schrijvers dat het nog steeds een voorloper in het genre is.



Er zijn twee geweldige oorsprongsverhalen in de geschiedenis van de horror. Het eerste vond plaats in Zwitserland in 1816, maar het begon eigenlijk met een vulkaanuitbarsting aan de andere kant van de wereld. De as van de Indonesische vulkaan Tambora hulde de aarde volledig in schaduw. Het zogenoemde 'jaar zonder zomer' dwong een groep romantische dichters binnen te blijven in hun vakantiehuis aan de oevers van het Meer van Genève. Verveeld begonnen ze enge verhalen te schrijven. Een negentienjarige vrouw genaamd Mary Shelley schreef *Frankenstein*. Het verhaal was bijzonder invloedrijk en het zou later bovendien aan de basis staan van de sciencefiction. Shelley staat sindsdien bekend als de koningin van de gotische fictie.

Het tweede verhaal vond 156 jaar later plaats. Het is ook een underdog-verhaal en hoewel het misschien geen echte vulkaan bevat, was de impact niet minder schokkend. Naar het schijnt liep ergens in de winter van 1972 een jonge vrouw langs de prullenbak in de schrijfkamer van haar man. 'Kamer' is misschien iets te sterk uitgedrukt voor wat in feite een hokje was in hun caravan, maar het was de plek waar die man zijn verhalen uittikte op een Olivetti-typemachine. Hij verzond zijn verhalen naar mannenbladen om zo zijn inkomen aan te vullen. Hij was leraar Engels en werkte in ploegendiensten bij de lokale wasserij. Zijn vrouw merkte een stapel papieren op in de prullenbak en viste ze eruit, rolde ze plat en las de teksten aandachtig door. Toen ze haar man vroeg waarom hij het had weggegooid, vertelde hij haar dat hij geen zak wist van meisjes op de middelbare school. Ze vertelde hem dat hij iets op het spoor was en dat hij moest blijven schrijven. Gelukkig deed hij dat.

Die vrouw heette Tabitha King, haar man Stephen en het verhaal *Carrie*. Het zou de wereld gaan veranderen.

Carrie is vandaag vijftig jaar oud. Het is een zeldzaam jubileum voor elke levende auteur, maar des te meer voor iemand die nog steeds minstens één boek per jaar publiceert en daarbij ook dikwijls uitstekende recensies ontvangt. Sinds 5 april 1974 heeft Stephen King meer dan zeventig boeken geschreven met vele iconische personages en scènes die een belangrijke plaats hebben verworven binnen de populaire cultuur. Maar Carrie is waar het allemaal mee begon. Het is een relatief kort verhaal over een gepest tienermeisje en de wraak die ze ontketent via haar telekinetische krachten. Het boek heeft een gewelddadig slot. Het vuur brandt nog steeds voort buiten de laatste pagina's van dit boek om: een passende metafoor voor het haardvuur van de hedendaagse horror die King en Carrie hebben aangestoken.

50 jaar Carrie

Naast het beïnvloeden van ontelbaar veel andere romans heeft het boek drie films en een toneelstuk voortgebracht. Brian de Palma's film uit 1976 blijft het hoogtepunt. De iconische laatste beelden van Sissy Spacek, met wijd opengesperde ogen en doordrenkt met varkensbloed op het bal, is een mijlpaal uit die tijd, slechts geëvenaard door het draaiende hoofd van het personage Regan MacNeil in *The Exorcist*. Het is een scène waar eindeloos naar wordt naar verwezen in andere media, bijvoorbeeld in *It Follows*, *Buffy the Vampire Slayer* en uiteraard in de geestige afleveringen van *The Simpsons Treehouse of Horror*. Maar je kunt deze scène ook op de meest vreemde plaatsen terugvinden, zoals in *Monsters University* van Pixar en in een *My Little Pony*-stripboek.

Dit brengt me terug naar de vergelijking van *Carrie* met *Frankenstein*. De parallellen eindigen niet bij hun interessante oorsprongsverhalen. Beide verhalen zijn niet te verwijderen elementen van het culturele geweten. Beide beginnen in goed verlichte en gereinigde ruimtes die bevlekt worden door bloed en lichamen. Net zoals het leven van het monster van Frankenstein in het laboratorium begint, wordt de echte Carrie White 'geboren' in de stoom en het gespetter van de meisjesdoucheruimte. Een plek waar haar eerste menstruatie een akelige wreedheid van haar leeftijdsgenoten weet op te wekken en waardoor Carrie's krachten ontvlammen.

Het zijn ook allebei monsterverhalen. Regisseur Guillermo del Toro - iemand die wel iets weet over het onderwerp - beschreef monsters eens als "de beschermheiligen van onze onvolmaaktheid." Het is makkelijk om aan te nemen dat hij op dat moment dacht aan het arme wezen van Frankenstein, maar misschien had hij ook Carrie op het oog. Carrie vertegenwoordigt de buitenstaander, de verstotene of het slachtoffer. Een rol waar we allemaal bang voor zijn om te vervullen. Ze legt de hypocrisie van het normale bloed, van de verstikkende conformiteit en de heerschappij van de menigte. Haar dood laat ons zien dat monsters niet altijd zijn wie of wat we verwachten dat ze zijn. Het is een les die de afgelopen halve eeuw overeind is blijven staan.



Dat gezegd hebbende, is het lastig om de praktische omvang van de impact van *Carrie* in kaart te brengen. Mensen die op zoek zijn naar een mooi en keurig verhaal zouden kunnen denken dat indien Tabitha King die pagina's niet uit de prullenbak had gevist, de hele hedendaagse horror - en misschien zelfs het hele landschap van de populaire cultuur - anders zou zijn geweest. De veronderstelling is dat als King *Carrie* niet had geschreven, hij niet de vele boeken zou hebben geschreven die het horrorgenre de afgelopen vijftig jaar hebben gedomineerd.

Ik vind het zelf een behoorlijk belachelijk idee. In een nawoord bij de roman beschrijft Tabitha hoe King op dat moment al minstens een paar uur per nacht schreef. In zijn memoires, *On Writing*, geeft King toe dat het risico van *Carrie* lag in het "verspillen van twee weken, misschien zelfs een hele maand, aan het creëren van een novelle die ik niet leuk vond en niet zou kunnen verkopen". Een maand! Dat is alles. Als King dit verhaal had weggegooid, zou hij zeker iets anders hebben geschreven en vervolgens weer iets anders. Hij had immers al drie (toen nog ongepubliceerde) romans geschreven vóór *Carrie*. Vroeg of laat zou hij zijn stempel hebben gedrukt. Zijn verbeelding was en is ontembaar.

Maar *Carrie* werd financieel een megasucces. In het begin van de jaren zeventig moet de 400.000 dollar die hij ontving voor de paperbackrechten een onvoorstelbaar fortuin zijn geweest. Het was een tijd waarin 200 dollar voor kortere verhalen soms het enige was wat het gezin King voor een crisis kon behoeden. Margaret Atwood, die een nieuw voorwoord heeft geschreven voor de vijftigste jubileumeditie, beschouwt deze financiële afrond als een cruciaal onderdeel van het succes van het boek. "Carrie gaat onder meer over hoe het is om in Amerika straatarm te zijn en genadeloos gemarginaliseerd te worden. Het is iets waar King in zijn werken keer op keer naar terugkeert. Hij kent deze moeilijkheden als geen ander. Hij is erin opgegroeid."

Het geld dat Carrie opracht verlichtte die economische druk. Het stelde King in staat om zich fulltime op schrijven te concentreren en alleen al in de volgende zes maanden schreef hij twee complete romans. Een daarvan was *'Salem's Lot'*. En de rest is geschiedenis.

Het is oude geschiedenis, vaak aangehaald in de vele voorwoorden en nawoorden die in de loop der jaren aan deze roman zijn toegevoegd. Wat niet zo vaak wordt besproken, is de unieke, blijvende invloed van het boek. De specifieke elementen die vijf decennia later nog steeds doorklinken in de hedendaagse horror.

Kleine steden, pestkoppen, bovennatuurlijk begaafde kinderen en een schijn van normaliteit binnen een wrede wereld: dit zijn thema's die we keer op keer terugzien in het werk van King. Carrie White heeft telekinetische vermogens, haar moeder is bezeten door extreme religieuze waanzin en het boek eindigt in een ware slachting waarin vlammen en varkensbloed je om de oren vliegen. Toch is deze nachtmerrie realistisch, tragisch en menselijk. Deze alledaagse realiteit wordt opgeroepen in zowel de details van het verhaal als in de structuur ervan, waarin lange verhalende gedeeltes worden afgewisseld met allerlei verschillende documenten (inclusief fragmenten uit een verzonnen artikel uit *Esquire*). Het is uitgesproken King: een harteloze realiteit die tijdelijk verstoord wordt door buitengewone momenten van menselijke goed- en slechtheid en bovennatuurlijke krachten. Ik ben er al een tijdje van overtuigd dat King in wezen een Amerikaanse realist is - dat het bovennatuurlijke vooral een gereedschap is dat hij gebruikt om menselijk drama aan te stippen. Dat is waar het hem om gaat. Ik vroeg hem eens of mijn theorie klopt. "Als een bus," antwoordde hij.

50 jaar Carrie



Voor bewijs hoef je niet verder te kijken dan in Carrie's school Chamberlain High. King heeft niets met de geïdealiseerde tieners van *Grease*, *Happy Days*, *The Breakfast Club* of *Glee*. Met films of televisieseries waarin groepjes jongeren meespelen in emotioneel bevredigende zang- en dansshows. Op Chamberlain High wordt adolescentie beleefd in zijn meest rauwe vorm. Het is een slangenkuil en een gladiatorenarena waar verstikkende conformiteit de boventoon voert en de populaire personen beslissen over het lot van anderen. In Chris Hargensen, een rijk meisje en de grootste bullebak van de school, heeft King een archetype vereeuwigd dat voortleeft in de popcultuur. Kijk *Mean Girls* en je zult haar terugzien in de boze en zelfverzekerde seksualiteit van het personage Regina George. Kathryn Merteuil uit *Cruel Intentions* is Chris met nog veel meer geld. Mavis Garvey in *Young Adult* laat zien wat gebeurt als Chris opgroeit en erachter komt dat schoonheid uiteindelijk vervaagt en het leven veel teleurstellingen kent.

Als Chris de duivel van Carrie's middelbare school is, is Sue Snell de onvolmaakte engel. Iemand die het ultieme tieneroffer brengt door haar vriendje, Tommy, te vragen om niet met haar, maar met Carrie naar het schoolbal te gaan (zonder te beseffen dat ze zichzelf het echte offer bespaart door thuis te blijven en niet te verbranden). Sue is een complex personage - zoals Tabitha het beschrijft in haar voorwoord is ze een poging van King om een vrouw te beschrijven die niet "een kreng of een nietsnut" is. Ze is volwassen en vriendelijk, maar niet immuun voor de groepsdruk van haar leeftijdsgenoten. Ze is seksueel actief, maar in tegenstelling tot Chris lijkt ze er weinig plezier aan te beleven. Sterker nog, de seksscène tussen Sue en Tommy behoort tot de meest verfijnde behandelingen van seks in al het werk van King. In plaats van goedkope sensatie, die gebruikelijk is in de pocketboekjes uit die tijd, gebruikt King deze scène om Sue's angsten voor de kleinburgerlijke conformiteit die haar te wachten staat in haar toekomstige leven na haar schoolperiode aan te stippen.

Je zou kunnen zeggen dat Sue het prototype is van de zogenoemde 'final girl': het capabele, verstandige en bovenal maagdelijke archetype dat de tienerhorrorfilms drie decennia lang zou domineren. Het boek van King werd uitgebracht in 1974. In hetzelfde jaar als de slasherfilm avant la lettre *Black Christmas*. Een film die weliswaar veel meer evenwichtige vrouwelijke personages had dan de films die daarna werden uitgebracht zoals *Halloween* en diens vele navolgers. Maar toch, in al die films, zoals veel later ook geparodieerd in *Scream*, staat het hebben van seks gelijk aan sterven. Zondigen betekent doodgaan. Sue Snell doorbrak die trend voordat het überhaupt een trend was.

Het is moeilijk voor te stellen dat King dit op papier zette toen hij nog maar een twintiger was. Op een leeftijd waarop - zoals Tabitha schrijft, "we de middelbare school nog maar net uit ons denken en doen hadden gehaald" - was King in staat om het meisjesleven af te beelden zonder simplificatie, verheerlijking of platte opwinding. Toegegeven, het boek heeft een klein prikkelend randje. (Zeldzaam zijn de borsten die niet beschreven worden in dit boek.) Over het algemeen is het echter een opmerkelijk genuanceerde behandeling van een wereld die doorgaans als zwart-wit of middels geruststellende woorden wordt voorgesteld. Het is dan ook geen verrassing dat King het boek *The Lord of the Flies* van William Golding beschouwt als een werk dat al vroeg een diepgaande invloed op hem had. Weinig andere boeken hebben de moed gehad om zo recht voor z'n raap weer te geven waartoe kinderen in staat zijn om elkaar iets aan te doen.

De Horror met een hoofdletter H heeft plaats op de avond van het schoolbal, wanneer Carrie haar brandende toorn loslaat op haar kwelgeesten en andere zelfvoldane medeleerlingen. Het schijnt dat het slot oorspronkelijk veel belachelijker was. Carrie zou oorspronkelijk Godzilla-achtige proporties aannemen en vliegtuigen uit de lucht slaan.



50 jaar Carrie



Carrie (SISSY SPACEK) is horrified, and her escort, Tommy (WILLIAM KATT), lies unconscious, both drenched with blood by scheming schoolmates, after they've been crowned King and Queen of the school prom, in "Carrie," a United Artists release.

Copyright © 1978, United Artists Corporation, all rights reserved. Printed in U.S.A.

CA-3

Gelukkig heeft King het einde afgezwakt tot de iets meer realistische en kleinere apocalyps die we terugvinden in het boek. Maar ongeacht hoe het boek eindigt, iedereen die het gelezen heeft, weet dat de echt ondraaglijke pijn te vinden is in de eerste tien pagina's wanneer Carrie White in paniek raakt na haar eerste menstruatie en zij door haar klasgenoten bekogeld wordt met tampons. Die scène is horror van een heel specifiek kaliber: de schok over de boosaardigheid van meisjes op de middelbare school, oprechte walging over het bloed dat langs Carrie's benen loopt en het vreselijke besef van onze eigen deelname aan dergelijke wreedheid. Sue Snell zegt over zichzelf dat ze er ook aan meedeed, zonder echt te weten wat ze aan het doen was. Op dezelfde manier wordt de lezer meegeleurd.

Elke keer als ik dit boek lees, zelfs wanneer ik weet wat er gaat komen, merk ik dat ik ongeduldig ben en zelfs bijna boos wordt op Carrie vanwege haar aarzeling en haar passiviteit. Omdat ze niet weet wat ze eigenlijk allang zou moeten weten over haar eigen lichaam en de wereld. Dat neigt mogelijk naar vrouwenhaat, maar ik hoop van niet. Het is zeker hypocrisie, gezien mijn eigen relatieve onwetendheid over de werking van het vrouwelijk lichaam toen ik net zo oud was als Carrie. Maar of ik het nu leuk vind of niet, het is een reactie die King bij mij oproept tegen mijn eigen wil in. Hij verwacht het en ik kan niet anders denken dat mijn reactie niet uniek is. Veel van Carrie's horroorgehalte zit in het zien van onszelf in haar kwelgeesten. King dwingt ons, heel eventjes, om hun afkeer en minachting jegens Carrie ook te voelen. We kunnen de angst van de prooi ruiken en we zijn klaar om mee te doen aan de jacht.

Bijna onmiddellijk daarna laat King ons Carrie zien als een mens, een slachtoffer van pesten en als een persoon met een waardevol innerlijk leven. Telkens wanneer ik de roman lees, herzie ik schuld bewust mijn eerste reactie en begin ik opnieuw verliefd te worden op dit jonge meisje dat geplaagd wordt door acné, een krankzinnige moeder en worstelt met haar opkomende krachten. Maar ik vergeet nooit hoe het voelde om mijzelf als het ware tussen die meisjes in die doucheruimte te bevinden, 'plug it up' roepend en me veilig in de groep schuil te houden.

Het is empathie, puur en simpel - zowel voor het monster als het slachtoffer, hoe verwisselbaar hun posities ook mogen zijn. Empathie is de brandstof waarop dit boek draait. Het is de motor die de hele carrière van King heeft aangedreven. Maar wat een uitdaging moet het zijn geweest om zich te verplaatsen in al die jonge vrouwen en hun lichamelijke uitdagingen waar hij eigenlijk maar zo weinig van afwist.

Maar wat weet ik er eigenlijk zelf van? Ik ben uiteindelijk gewoon een kerel die schrijft over dit specifieke boek en de vrouwen die daarin voorkomen. Toen ik enkele van de meest prominente vrouwen binnen het horrorgenre vroeg naar de impact en waarheidsgehalte van Carrie, stuitte ik op alleen maar lovende woorden.

Catriona Ward - schrijfster van *The Last House on Needless Street*, *Sundial* en *Looking Glass Sound* - vertelt me dat Carrie "het eerste boek was dat de pijn en isolatie vastlegde die beiden zo uniek zijn voor adolescente meisjes." Op de een of andere manier, zo stelt Ward, "begrijpt Stephen King dat voor veel tieners elke dag aanvoelt als rampspoed en bloedvergieten. Het is opmerkelijk hoeveel hij weet over het gevaarlijke en onbekende land dat je moet doorkruisen om volwassen te worden." Ward is zelf een meester in gotische psychologische boeken. Dus als Kings belichting van dat onbekende land goed genoeg is voor haar, zouden maar weinig mensen het moeten durven te betwisten.

50 jaar Carrie

Op het eerste gezicht lijkt het dat de werken van Elle Nash qua stijl niet verder weg kunnen staan van die van King. Haar debuut, *Animals Eat Each Other*, beschrijft het ontsporen van een gewelddadige sadomasochistische relatie. *Gag Reflex* richt zich op anorexia onder oudere tieners en haar grote doorbraak in 2023, *Deliver Me*, is grimmige body horror over het macabere leven van en de sociale kring rondom een jonge zwangere vrouw. Nash schrijft experimenteel, extreem en mijlenver verwijderd van de schaduwrijke Americana van *Carrie*. Kijk je echter wat nauwkeuriger, dan kom je Carrie tegen in Nash haar onbegrepen jongeren, worstelend met hun veranderende lichamen en opkomende krachten. Ze omschrijft het boek van King als “een van de eerste boeken die ik tegenkwam waarin een vrouwelijke woede wordt weergegeven die voortkomt uit een gevoel dat je hele leven door anderen bepaald wordt.” Ze zegt dat ze zichzelf niet beschouwt als een groot fan van King, maar dat ze wel enorm geraakt wordt door *Carrie* en het boek de laatste jaren regelmatig openslaat. “Vooral de omschakeling van hulpeloosheid naar het zijn van een krachtige vrouw die het heft in eigen handen heeft, spreekt me zeer aan.”



Rachel Harrison, een schrijfster die uitblinkt in verhalen over ongemakkelijke vrouwelijke woede: “Carrie staat gelijk aan catharsis.” Ze legt uit: “Als pubermeisje had ik het gevoel dat ik nergens controle over had. Niet over mijn lichaam en ook niet over hoe mensen mij zagen en behandelden. Carrie White vertegenwoordigde het idee dat mensen me als machteloos kunnen zien, maar dat dit niet automatisch betekent dat ik dit dan ook ben. Het was een game changer voor mij als jonge horrorfan om te lezen hoe een angstig tienermeisje kon inspireren in plaats van alleen maar onder angst te lijden. Het vond zijn weerklank in mij, toen en nu, in mijn leven in mijn werk.”

Je hoeft alleen maar Harrison's meest recente romans te lezen om dit terug te zien. *Such Sharp Teeth* draait om een jonge vrouw die wordt geplaagd door wolfachtige neigingen, compleet met al die woede en angstaanjagende nieuwe vermogens die ook Carrie kanaliseert via haar eigen krachten. *Black Sheep* geeft ook een moeder-dochterrelatie weer die door religieus fanatisme geplaagd wordt, hoewel dit bij Harrison wat meer duivels trekjes heeft. Het belangrijkste verschil tussen de romans van Harrison en die van King is echter de manier waarop haar hoofdpersonages handelen. De jonge vrouwen van Harrison delen Carrie's bitterheid, woede en vermogen tot wraak, maar ze hebben controle over zowel hun wereld als zichzelf. Carrie heeft dit juist niet. Ze handelen in plaats van te reageren en ze bezitten de kracht om te vergeven. Tegenwoordig hoeven dit soort verhalen geen tragedie te zijn of een waarschuwend boodschap te bevatten. Carrie brandde zodat deze vrouwelijke personages konden blijven leven.

Dit zijn slechts een paar prominente schrijvers die Carrie een blijk van waardering geven, maar de invloed van het boek is werkelijk overal te vinden. Je kunt de grote lijnen van het boek en de personages binnen de hedendaagse media terugzien. De iconische beelden van 'Carrie op het galafeest' vinden nog steeds hun weerklank binnen de tienercultuur. Er wordt naar de scène verwezen om mensen te bespotten, maar ook om angst in te boezemen. In *Glee* kreeg de koningin van het bal rode limonade over zich heen. Ondertussen zong de cast van de serie *Riverdale* in een van de afleveringen liedjes uit de musical *Carrie*. *Stranger Things* legt op zijn beurt herhaaldelijk parallellen tussen Eleven en Carrie, vooral als het gaat om hun woede en pyrokinetische krachten. Aan het meer sobere einde van het spectrum staat het regiedebuut van Rose Glass, de film *Saint Maud*, waarin de gekwelde Maud (gespeeld door Morfydd Clarke) trekjes vertoont van zowel Carrie's vervreemding als haar moeders fanatieke geloof. Naar mijn mening is het geen toeval dat de film eindigt in een gruwelijke verbranding. Maud is als een soort Carrie die nooit naar het bal ging. Ze heeft niemand anders om te verbranden dan zichzelf.

Het debuut van King spreekt ons vandaag de dag nog steeds aan. Misschien heeft hij gewoon het juiste boek op het juiste moment geschreven, toen de wereld net weer honger begon te krijgen naar horror na zoveel jaren van oorlog. Ik denk echter niet dat dit het geval is. Ik denk dat het vooral zit in de empathie die dit boek uitstraalt. King laat zien hoe het voelt om buitengesloten te zijn. Dat is iets van alle tijden. Vooral, vermoed ik, voor vrouwen.

Dus misschien heb ik het bij het verkeerde eind als ik zeg dat het niet per se *dit* boek had moeten zijn. Niet voor King; ik blijf



ervan overtuigd dat als hij Carrie niet had gepubliceerd, hij nog steeds net zo succesvol zou zijn geweest. Maar voor de populaire cultuur, voor de koers van het horrorgenre en de manier waarop adolescenten worden neergezet en voor de ontwikkeling van vrouwelijke personages in dit genre, *moest* het misschien wel dit boek zijn. *Rosemary's Baby* en *The Exorcist* hadden al een enorme honger naar horror gecreëerd, maar hoe geweldig ze ook zijn, ze beschouwden horror als een conflict tussen grootse kwaadheid en menselijke goedheid, waarbij machteloze jonge vrouwen het moesten ontgelden. Het was uiteindelijk King die met zijn boek *Carrie* de horror liet neerdalen naar een niveau van kleinzielige en alledaagse slechtheid, n daarbij het vrouwelijke lichaam herdefiniëerde als het krachtigste wapen ter wereld.

Zoals Tabitha King ooit schreef: “Wie had ooit gedacht dat een meisje, dat problemen had met haar menstruatie, zoveel impact zou hebben?”

50 jaar Carrie

Stephen Kings Carrie en de wreedheid van meisjesjaren

Door Megan Nolan
The New Statesman, 20 maart 2024
Vertaling door Laurens

De verklaring voor het grote succes van het debuut van Stephen King, dat 50 jaar geleden werd gepubliceerd, zit in het doorgronden van de destructieve woede van een tienermeisje.

Ik keek voor het eerst naar de verfilming van *Carrie*, heel toepasselijk, tijdens een logeerpartijtje met een groepje pubermeisjes waar ik half verliefd op was en half bang voor was. We waren een jaar of twaalf. Ik kende ze nog niet erg goed en ik was nog steeds onzeker over wat voor soort persoon ik probeerde te zijn. Een mysterie dat pas anderhalf decennium later zou worden ontrafeld.

Ze waren populair, van rijke komaf, dochters van artsen en zakenmensen en hadden prachtige lange blonde haren. Twee van hen hadden paarden. Met andere woorden: het ideaalbeeld van de vroege meisjesjaren. In allerlei opzichten was ik anders dan hen. Althans, zo voelde het. Ik had geen cent te makken en was onhandig en angstig.

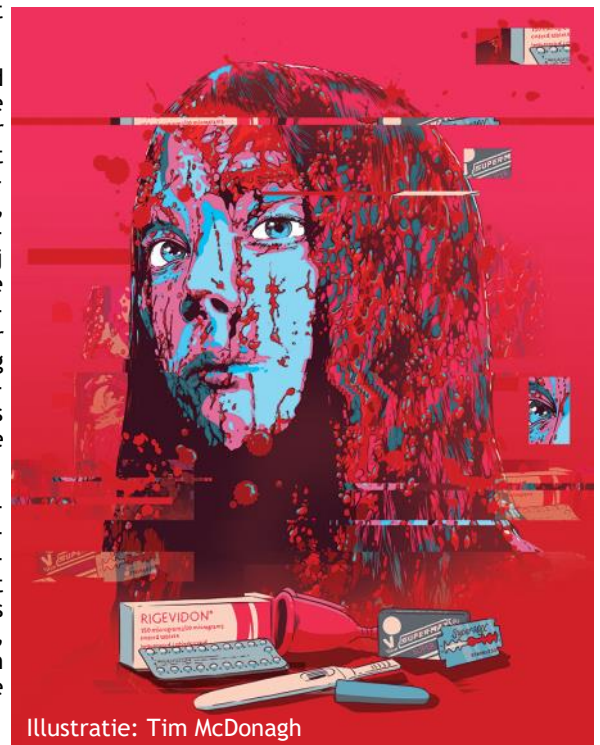
Wat we echter gemeen hadden, was zowel een verlangen naar als een vrees voor de overgang naar het vrouw-zijn waar we op af stevenden. Ik moest nog voor het eerst ongesteld worden. Iets dat ik onthulde tijdens een spelletje durven-of-waarheid. Degenen die dat al hadden meegemaakt, beschreven hun ervaringen en het bleef me altijd bij dat een van hen weigerde tampons te gebruiken omdat het te veel op seks zou lijken, waar ze nog niet klaar voor was. Toen we naar *Carrie* keken, giehelden we nerveus bij de beroemde openingsscène waarin Carrie tijdens het douchen getroffen wordt door haar eerste menstruatie. Ze werd getreiterd door haar afzichtelijke klasgenoten, aangevoerd door de populaire Chris. Terwijl we keken, voelde ik een verontrustende vraag in mezelf opkomen over andere meisjes en vrouwen: de vraag tot hoever onze wreedheid jegens elkaar zou kunnen gaan.

Stephen King publiceerde *Carrie* in april 1974 op de leeftijd van 26 jaar. Het begon als een kort verhaal nadat King een artikel had gelezen waarin werd gesuggereerd dat bij enkele meisjes telekinese was waargenomen. Dit was rond de tijd van hun menstruatie. Ook verwijst King in zijn memoires *On Writing* naar een vriend die hem verzocht om eens iets vanuit vrouwelijk perspectief te schrijven.

Vervolgens begon King zijn eigen herinneringen aan twee meisjes, waarmee hij op de middelbare school had gezeten, verder uit te werken. Het ene meisje was verlegen, werd gepest en was elke dag gekleed in dezelfde kleren. Het andere groeide op in een huis waarin er sprake was van een onderdrukkende religieuze sfeer. Carrie kreeg aanvankelijk bescheiden recensies en het kende redelijke verkoopcijfers. De paperback werd pas echt een megahit na de verfilming door Brian De Palma in 1976.

De roman vertelt het verhaal van een ernstig verlegen, onontwikkeld tienermeisje dat zowel onderworpen is aan de waanzinnige religieuze gedachtegangen van haar moeder als aan de constante kwelling van haar leeftijdsgenoten. Flitsen van telekinetische krachten beginnen zich met toenemende frequentie bij haar te manifesteren na haar eerste menstruatie. Deze krachten vlammen op wanneer ze zich boos of beledigd voelt, zoals vaak het geval is. Ondertussen betreurt haar berouwvolle en gevoelige klasgenoot Sue dat ze heeft deelgenomen aan de pesterijen. Zij overtuigt haar vriendje om Carrie mee te nemen naar het gala, waar ze aanvankelijk voor de enige keer iets meekrijgt van een gelukkige meisjesjeugd. Ze wordt snel publiekelijk vernederd wanneer Chris een emmer varkensbloed over haar uitgiet op het podium. Deze laatste belediging raakt Carrie zo diep dat ze via haar krachten een massale slachting orkestreert, waarbij min of meer iedereen op school wordt gedood, evenals haar moeder, voordat ze sterft aan haar eigen verwondingen. Terwijl ze sterft, roept ze om de troost van haar overleden moeder.

Het verhaal wordt weergegeven aan de hand van een boeiende verzameling van verschillende soorten teksten, waaronder dialogen, krantenberichten en getuigenissen van anderen. Toen ik de roman een paar maanden geleden opnieuw las, voor het eerst sinds tien jaar geleden, was dit experiment het eerste wat me opviel: een dergelijke structurele opzet is enigszins atypisch voor Kings latere belangrijke werken zoals *The Shining*, *Pet Semetary* en *It*. Verhalen die, hoewel ze meerdere perspectieven omvatten, meer rechttoe rechtaan zijn verteld. Wat me echt treft, is hoe King bestaande genres volledig op zijn kop weet te zetten.



Illustratie: Tim McDonagh

50 jaar Carrie

De schrijfster Kathryn Scanlan beschreef onlangs haar eigen hybride stijl als het ondeugend omgaan met genres. Iets wat me meteen aan King deed denken en de moeiteloze manier waarop hij zich tussen verschillende werelden beweegt. Hoewel het woord 'experimenteel' eerder aan esoterische literatuur dan aan goedverkopende fictie doet denken, denk ik dat dit slechts een van de vele punten is waarop King ondergewaardeerd wordt. Hoewel hij terecht bekend staat als horror-genie, omvatten veel van zelfs zijn conventionele horrorverhalen ook sciencefiction, realisme over het arbeidersleven in Amerika en detective-elementen. Een beetje zoals bij de Beatles, van wie hun superieure reputatie ongetwijfeld deels gebaseerd is op het vermengen van genres, iet alleen binnen hun oeuvre, maar ook binnen hetzelfde album of zelfs binnen één lied. Het is niet alleen dat King in staat is opmerkelijk te schrijven binnen afzonderlijke genres. Hij is ook in staat om meerdere genres te combineren in één werk zonder dat het slordig of onsamenhangend aanvoelt.

Carrie is een angstaanjagend boek - wat mij betreft minder eng dan *Cujo*, *The Shining* en *Pet Semetary* - maar aanzienlijk enger dan hoe het verhaal wordt weergegeven in de, begrijp me niet verkeerd, meer dan uitstekende film. De fantasie-elementen worden gebracht met een koele overtuiging waar een debuterende romanschrijver zelden aan kan tippen. Ook de wat meer realistische onderdelen zoals sociale uitsluiting, schaamte en religiositeit komen goed uit de verf. Maar meer dan deze twee aspecten ligt de waarde van het boek vooral in de vrees voor vrouwelijkheid. Iets wat ik enorm waardeerde toen ik het boek als tiener las en dat mij nu als dertiger nog meer lijkt te raken. Een deel van dat gevoel is expliciet, zoals de angst voor het naderende volwassen leven en de lichamelijke verandering die we voelen als Carrie walgt van haar eigen bloed. Maar er speelt nog iets anders, een minder expliciet omschreven ongemak met betrekking tot de relatie tussen een moeder en haar dochter.

Geen enkele vrouw die tijdens haar pubertijd een huis heeft gedeeld met haar moeder zal de vele vlagen van absolute intolerantie vergeten. Het voelde voor mij soms ronduit onmogelijk om met haar onder één dak te moeten leven. Het ongemak bestaat niet terwijl je nog kind bent en je nog zo verbonden voelt met je moeder. Dit verandert wanneer de realiteit van je eigen lichaam bij je begint door te dringen. Ik herinner me de ongemakkelijke en vooral boze gevoelens toen ik mijn moeder moest vragen naar voorbehoedsmiddelen omdat ik ze zelf nog niet kon verkrijgen. En hoe pervers het was om te bedenken dat zij haar lichaam had gebruikt om het mijne te maken.

Achteraf vraag ik me af of een deel van de woede die ik toen voelde jegens haar juist ontstond omdat ik wist dat deze lichamelijke veranderingen betekenden dat ik haar aan het verlaten was. Iets wat onlosmakelijk verbonden was met het gevoel dat zij mij aan het verlaten was. Hierdoor zette ik mij af tegen alles en iedereen.

Dit is de grote triomf van *Carrie*. Dat King op de een of andere manier op de hoogte was van alle verachtelijke manieren waarop de woede van een tienermeisje naar buiten kan komen. Hoewel ik mijn vroegere zelf nu beschouw als een bijna voortdurend boos persoon, zou ik mezelf destijds nooit zo hebben omschreven. Zoals zoveel meisjes zag ik woede als iets abstracts, voor andere mensen, en niet iets wat ik voor mezelf kon opeisen. In plaats daarvan duwde ik het weg tot het weer opdook in een nieuwe, ergere vorm: straffende eetstoornissen, subtiele manipulatie van vriendjes en snelle snedes met

het scheermes op het dijbeen tussen de lessen wiskunde en Engels. Allemaal ergere en meer vermoeiende zaken om te ervaren en uit te voeren dan simpelweg boos zijn, maar ik was daar nog niet taalvaardig genoeg voor en vandaag de dag vaak nog steeds niet.

King schreef ooit dat *Pet Semetary* een reactie was op een waargebeurd incident uit zijn eigen leven. In dat boek wordt de jonge zoon van de hoofdpersoon gedood door een passerende vrachtwagen. Het is een van de meest pijnlijke beschrijvingen van ouderlijk verdriet die ik ooit heb gelezen. In werkelijkheid was Kings eigen zoon slechts enkele centimeters van zo'n ongeluk verwijderd geweest. Ik houd ervan wanneer er in fictie dergelijke worst-casescenario's aan bod komen. Het is een manier om bepaalde gedachten te luchten en te verwerken. Ideeën die zo onuitsprekelijk zijn dat we hun mogelijkheid zelfs niet in de privacy van onze eigen gedachten kunnen laten bestaan.

Het theatrale einde van *Carrie* werkt op dezelfde manier. Dit is waarom het boek zijn majestueuze gevoel van verontrustende ondergang behoudt. Er is een deel van mij dat vreest dat het toelaten van mijn eigen woede iets onomkeerbaars zal ontketenen, iets dat de wereld zoals ik die ken zou beëindigen. Ik voel dit - of beter gezegd, ik voel dit niet, zo geïmagineerd ben ik inmiddels in het te onderdrukken - in zowel kleine als gedenkwaardige momenten. Bijvoorbeeld wanneer een vreemde die ik help mij niet bedankt, wanneer ik gedumpt word door iemand van wie ik diep houd of wanneer ik door iemand in een bar ruw wordt beetgepakt.

Woede is aanwezig in deze momenten - niet waarneembaar, maar trillend onder het oppervlak, alleen naar buiten komend zodra ik alleen ben en me kan laten gaan. Het onthullen ervan op de momenten zelf zou te gevaarlijk zijn, te riskant en de liefde en acceptatie van de ander te veel op de proef stellen. Dat Stephen King erin slaagde deze lelijke, verkalkte gevoelens van vrouwelijkheid vast te leggen in een debuutroman is ronduit wonderbaarlijk. Bovendien was het zijn eerste poging om vanuit vrouwelijk perspectief een verhaal te schrijven. Een teken dat hij een van de grootste schrijvers van onze tijd is.



50 jaar Carrie



Foto: Leela Stockley

50 jaar geleden veranderde Stephen Kings Carrie de literatuur—én de staat Maine

Door: Emily Burnham
The Bangor Daily News, 31 maart 2024
Vertaling door Laurens

Paul en Melissa Stearns herinneren zich nog allebei de dag dat ze ontdekten dat King zijn eerste roman *Carrie* had verkocht aan een uitgever.

Het was in het voorjaar van 1973. Ze waren allebei student en volgden op de Hampden Academy een keuzevak onder leiding van Stephen King over fantasy en sciencefiction. Tijdens de colleges raakten Paul en zijn toekomstige

vrouw Melissa op elkaar verliefd terwijl ze literaire klassiekers zoals *Dracula* en *Fahrenheit 451* bestudeerden.

Stearns zegt dat King op een dag de klas binnenkwam met een grote grijns op zijn gezicht en zijn studenten vertelde dat hij *Carrie* voor een kleine som geld had verkocht aan de uitgeverij Doubleday.

“Wij dachten allemaal ‘oh, ja hoor, natuurlijk heb je dat gedaan’”, vertelt Stearns, nu gepensioneerd als toezichthouder en Republikeins staatsvertegenwoordiger. “En jawel, een paar dagen later rijdt King naar school in een nieuwe auto. Vervolgens dachten wij gelijk ‘nou, dan zou het wel waar zijn’. We hadden toen nog geen flauw vermoeden dat hij tot zo’n grote schrijver zou uitgroeien.”

Vrijdag 5 april 2024 is het precies 50 jaar geleden dat de debuutroman van King werd gepubliceerd. *Carrie* werd een onmiddellijke bestseller die hem internationale roem bracht en het horrorgenre voorgoed veranderde. De roman bevatte een meedogenloos realistische beschrijving van een gepeste tiener die heimelijke telekinetische krachten bezat.

Maria Thibodeau - ook een van de leerlingen van King aan de Hampden Academy - was buitengewoon blij voor haar leraar. Hij was iemand die volgens haar door iedereen geliefd was. King was destijds 25 jaar oud en dus niet veel ouder dan zijn studenten. Het kostte hem weinig moeite om met hen contact te maken.

“Hij was een zeer goede leraar die oprecht veel om zijn studenten gaf. Hij kwam die dag de klas binnen met een oud colbert dat docent McCutcheon hem had gegeven”, stelt Thibodeau, verwijzend naar Everett McCutcheon, een collega-leraar Engels en mentor van King. “Hij glimlachte van oor tot oor. We waren allemaal zo blij voor hem.”

Natuurlijk veranderde *Carrie* het leven van King, maar het veranderde ook de manier waarop inwoners van de staat Maine in het algemeen en bewoners uit de omgeving van Bangor in het bijzonder zichzelf gingen beschouwen.

Opeens was daar een literaire superster die door iedereen werd gezien als één van hen. Niet zomaar iemand met een rijke achtergrond of opgeleid op een elite school. King groeide op als een gewone jongen in een regulier stadje in Maine. Hij had een gewone baan en worstelde om de eindjes aan elkaar te knopen. Hij gebruikte zijn talent en vastberadenheid om iets buitengewoons te bereiken.

Later, na honderden miljoenen verkochte boeken en bioscoopkaartjes, hebben de Kings het grootste deel van hun geld aan lokale goede doelen besteed, waaronder openbare bibliotheken, brandweerkorpsen, jeugdsportverenigingen en allerlei non-profitorganisaties. Dat is zeker iets waardoor inwoners van Maine geïnspireerd kunnen raken.

King boog zich pas over het personage van Carrie White toen hij begon met lesgeven aan de Hampden Academy. Het is moeilijk voor te stellen dat de rondvliegende tienerhormonen geen invloed hadden op zijn onderwerpkeuze. Toch zei King in zijn memoires uit 2000, in het boek *On Writing*, dat hij vooral werd geïnspireerd door twee gepeste meisjes die hij zich nog herinnerde uit zijn eigen schooltijd.

Stephen en Tabitha King en hun twee jonge kinderen Joe en Naomi - Owen was toen nog niet geboren - woonden in een trailer in het plaatsje Hermon. King schreef er een ruwe versie van het verhaal, dat hij later met afschuw in de prullenbak gooide. Zoals het bekende verhaal gaat, viste Tabitha de verkreukelde papieren uit de prullenbak en vertelde haar man om het opnieuw te proberen. Zonder 'Tabby' is er geen 'Steve'.



50 jaar Carrie

Hampden teacher hits jackpot with new book

By David Bright
Of The NEWS Staff

Steve King can't make quite make up his mind whether or not he should retire. The 25-year-old Hampden Academy English teacher, his wife, Tabby, and their two children will be coming into a sizable amount of money by virtue of King's authorship of "Carrie," a novel scheduled to be published by Doubleday in January of 1974.

His First Hit

For King, the book marks his first hit after three strikeouts in trying to break into the novel business, and Doubleday is so excited about his book that more than six months before the presses are scheduled to roll the firm is calling the book a best seller.

The book is about a high school girl named Carrie who lives in Chamberlain, Maine, a town built in King's mind out of experiences in his home town of Lisbon Falls and the numerous other Maine communities in which he has lived.

Carrie is a loner, ousted by her peers at her school, who eventually uses her special talent to gain revenge on the classmates who treated her so badly.

That the book is about Maine high school life is no coincidence for King wrote his first book while in high school himself. His first rejection, along with a letter that perhaps he should try another field of endeavor, came that same year.

A person who has always been interested in the sociology of high school, King says he is considering remaining in his job as a teacher, even though he feels teaching has its definite disadvantages. Like his first job, once graduated from the University of Maine, working in a Bangor laundry, King says that teaching often takes up time he'd rather spend at writing.

We Might Travel
"We might travel a bit," he says, "just to see places we'd normally never have time for." He admits, however, that no amount of travel would allow him to write about a place as comfortably as he can write about Maine.

King's impressions of Maine are not those the tourist sees. Instead, he says, his characters are the millworkers who throw beer cans from their cars. "Carrie" was first written to be in Massachusetts, but Doubleday asked him to change it because the action was "a bit greasy" for Massachusetts. King said his editor didn't think that characters drinking beer instead of smoking pot and driving old rust-bucket cars on back country roads quite fit the Massachusetts image.

From his New York City office, King's editor also didn't believe you could



Carrie's creator

Author Steve King, a Hampden Academy English teacher, looks over the manuscript of his novel, "Carrie." The book is the fourth he's written but the first to be accepted for publication. (NEWS Photo by Jack Loftus)

still buy dime root beers or that high schools still had senior proms, but King convinced him these things shouldn't be changed.

"I went back to Lisbon Falls last week and bought a root beer at the fruit store for a dime," he said, and on the senior prom he quipped, "they don't exist anymore? I'm chaperoning one this Friday night. Tabby even bought a new dress."

King said he wrote the first draft of the book last summer, taking about three months to do it. He spent a week on the first five pages and was about to dump the idea until his wife read the pages and urged him to continue. The book is now 70,000 pages and spans about a month in Carrie's life "with flashbacks to infancy."

Hasn't Changed Much
Sitting in the kitchen of his modest Sanford Street, Bangor, apartment, King has not changed much since his own high school days. He has always been a writer. At Maine, he wrote a weekly column called King's Garbage Truck, so named because he would write about anything that

was around waiting to be discarded.

A former editor of the Maine Campus, the university newspaper, remembers that "King was always late. We would be pulling our hair out at deadline. With five minutes or so to go, Steve would come in and sit down at a typewriter and produce two flawless pages of copy. He carries stories in his head the way most people carry change in their pockets."

Five of his students at Hampden Academy have asked his advice on novels they are writing and he is encouraging them as best he can, which is one of the reasons he hasn't decided to quit teaching despite his new-found fortune.

Doubleday has sold the paperback rights to the book for \$400,000 and has two offers from movie companies. King, now working on another book, says he plans to write all summer. Other than that, he says nothing is definite except a few trips to New York to "check with the publisher and wrap up the details and maybe take in a ball game while we're there."

Carrie White - net als Kings latere helden en schurken zoals Pennywise, Annie Wilkes, Jack Torrance, Andy Dufresne en talloze anderen - raakte permanent verankerd in de populaire cultuur.

Een personage als Carrie is een slechterik, ja, maar ook één die lastig volledig te haten is. Het is moeilijk om geen vleugje kwaadaardige oplichting te voelen wanneer ze haar toorn loslaat op een school die haar als oud vuil behandeld heeft en op een moeder die haar sinds haar geboorte heeft misbruikt. Het is een gecompliceerd personage. Net als het leven zelf.

Het boek speelt zich af in Maine. Een soort Maine dat de meeste lezers nooit eerder in de literatuur waren tegengekomen. Het Maine dat de meeste mensen kenden, was een van rotsachtige kusten, ruige bergen en eindeloze rijen bomen. Een plek waarover Edna St. Vincent Millay poëtiseerde, een plek die Henry David Thoreau gebruikte om de perfectie van de natuur te symboliseren en die Andrew Wyeth en Winslow Homer naschilderden. Het lijkt een perfect vakantiegebied.

Het Maine van King staat veel dichter bij de werkelijkheid. Haar ogenschijnlijk rustige buitenkant bevat een binnenkant die rijk is aan geheimen, mysterie, schaduwen en zelfs geweld. Het zit vol gewone mensen die gedwongen worden om buitengewone dingen te doen. En er zijn monsters; loerend vanuit winkeltjes, riolen en krakende oude huizen, maar ook in de gangen waar politici en zakenmensen bijeenkomen en in vergeten stadjes ver weg van de opgepoetste toeristische trekpleisters. Het is het soort Maine waar King zelf opgroeide en een waarvan de meeste bewoners maar al te goed op de hoogte zijn.

King vertelde zelf ooit in 1977 aan The Bangor Daily News dat de gemiddelde persoon - uit Maine of afkomstig van waar dan ook - zal zeggen dat de monsters in zijn boeken niet hetgeen zijn wat zo beangstigend is. Wat hen echt bang maakt, is de realiteit zelf. "Mensen zijn eigenlijk niet bang voor vampiers. Waar men echt bang voor is, is de eigen dood."

In zijn werken doorkruist King vele plaatsen en universums. Van het ijzige Colorado, de eindeloze vlaktes van het Middenwesten tot de vluchtige stranden van Florida. Hij laat monsters uit de mist tevoorschijn komen. Hij neemt alledaagse dingen zoals auto's, huiskinderen en telefoons en maakt ze tot instrumenten van terreur. Hij ziet waardigheid en schoonheid in een gevangene en plant een roos op het kruispunt van een universum dat elk moment in chaos kan vervallen.

Maar het is en blijft Maine waar het allemaal begon. Vijftig jaar geleden. Met een krachtig tienermeisje, bedacht vanachter een typemachine in de omgeving van Bangor. En het is precies deze plek waar King steeds weer naar terugkeert, in fantasierijke verhalen die hij tot op de dag van vandaag nog steeds schrijft.



Artikel uit The Bangor Daily News, 25 mei 1973

50 jaar Carrie

Betty Buckley vroeg aan de regisseur van Carrie om haar personage in leven te houden

Door Eric Andersson
People, 5 april 2024
Vertaling door Laurens

Fijne verjaardag, Carrie! De debuutroman van Stephen King, die voor het eerst werd uitgebracht 50 jaar geleden op 5 april, vertelt het huiveringwekkende verhaal van een telekinetische tiener, Carrie White, die een buitenbeentje is op school en gepest wordt door haar leeftijdsgenoten. Ze neemt wraak tijdens het jaarlijkse eindfeest op school.

Toen de roman twee jaar later in 1976 werd verfilmd - met Sissy Spacek in de hoofdrol; de film kon rekenen op twee Oscarnominaties - werden verschillende elementen van het verhaal veranderd, waaronder Carrie's fysieke verschijning, de manier waarop haar moeder stierf en het lot van de gymlerares die medeleven toont met het titelpersonage.

In het boek heette zij Rita Desjardin, maar in de film werd ze Miss Collins genoemd. De rol werd vertolkt door actrice en toneelspeelster Betty Buckley. Zij vroeg aan regisseur Brian De Palma of haar personage mocht blijven leven, maar daar wilde hij niets van weten, vertelt Buckley. "Ik bleef het tevergeefs tegen hem zeggen: 'Ze mag niet sterven. Ze stierf namelijk ook niet in het boek.'"



In tegenstelling tot het boek, waarin de gymlerares het drama overleeft, wordt Miss Collins in de filmversie een van Carrie's slachtoffers op het schoolbal nadat Carrie met een emmer varkensbloed wordt overgoten. Een vernederende grap die wordt uitgehaald door haar voornaamste kwelgeest, het personage Chris Hargensen, gespeeld door actrice Nancy Allen.

Woedend en in verlegenheid gebracht, vergrendelt Carrie de deuren van de school, waarbij ze iedereen binnen opsluit terwijl er een hevige brand uitbreekt. De paniek breekt uit en Miss Collins wordt verpletterd onder een vallend basketbalbord.

"Dat was mijn eerste sterfscène ooit. Het werd uiteindelijk een klassieker,"

vertelt Buckley, die zich op de filmset behoorlijk ongemakkelijk voelde nadat ze had gezien dat een stuntcoördinator ernstig gewond raakte tijdens het filmen.

De stuntcoördinator deed een andere scène waarin hij in de lucht werd gegooid als een van Carrie's klasgenoten die door haar werd vermoord. "Er lag een matras op de grond waarop hij kon landen, maar ze hadden de afstand verkeerd berekend. Hij viel op de grond en raakte gewond," herinnert Buckley zich nog. "Iedereen heeft dat kunnen zien. Wij hadden allemaal zoiets van 'Wat is dit nou? Zijn wij hier wel in goede handen?' Ik werd er best wel nerveus van."

Het personage van Buckley wordt tegen een muur gedrukt wanneer het basketbalbord naar beneden valt. Het toestel hing aan touwen en Buckley zegt dat er slechts een stukje hout aanwezig was om haar te beschermen. "Dat was het veiligheidsmechanisme." 'Dit zal vast wel werken', werd haar verteld, maar daar was zij niet zo zeker van. "De angst die je ziet op het gezicht van Miss Collins, die was absoluut echt en niet gespeeld."

Toch kijkt Buckley met veel plezier terug op het filmproject. "We hebben allemaal zoveel lol gehad en er waren zeven van ons die ons debuut maakten, inclusief John Travolta. Wij waren zo opgewonden om aan deze film mee te werken. Sissy Spacek had al wat films gedaan, dus zij was als het ware al een veteraan, heel kalm en zo. En de rest van ons dacht 'oh, Hollywood, wat zijn wij blij hier te zijn!'"

Nieuwe verfilming van de Donkere Toren-cyclus

Door Megan Hemenway
Screen Rant, 14 april 2024
Vertaling door Chrissy

Zoals je hopelijk weet, is Mike Flanagan zich aan het voorbereiden op de serie *The Dark Tower* van Stephen King. De *Dark Tower*-reeks begon met het boek *The Gunslinger* in 1982. In 2003 heeft Stephen King een nieuwe, bewerkte versie van het boek uitgebracht.

De beslissing om de versie uit 1982 of 2003 van het boek *The Gunslinger* te verfilmen zal cruciaal zijn voor Flanagan's aankomende project. Ondanks de risico's zal Flanagan waarschijnlijk kiezen voor de herziene 2003-editie van *The Gunslinger* voor zijn tv-verfilming van *The Dark Tower*.

Deze tweede *The Gunslinger* was niet zomaar een nieuwe editie. King bracht belangrijke wijzigingen aan in het boek om het toegankelijker te maken voor nieuwe lezers. Hij maakte het plot meer lineair, repareerde latere plotgaten en voegde ongeveer 35 pagina's nieuwe inhoud aan het verhaal toe.

Flanagan zal moeten kiezen... Hij kan zich houden aan de originele tekst en *The Gunslinger* uit 1982 bewerken, of hij kan de nieuwere versie uit 2003 op zich nemen. Hoewel beide verhalen in de kern hetzelfde zijn, is het ene meer rechttoe rechtaan, terwijl het andere moeilijker vast te pinnen is. Op deze manier zijn er voor- en nadelen aan beide. Als Flanagan kiest voor de versie uit 1982, maakt hij de oorspronkelijke fans van de serie misschien gelukkiger en staat hij zichzelf toe om een gecompliceerdere serie te maken. De complexiteit is echter een risico dat Flanagan misschien niet wil nemen.

Uiteindelijk lijkt het waarschijnlijk dat Mike Flanagan's *The Dark Tower* tv-bewerking de versie uit 2003 van *The Gunslinger* zal gebruiken. Dit komt omdat de versie uit 2003 het meest up-to-date is en waarschijnlijk de versie is waar King de voorkeur aan geeft. Het feit dat King *The Gunslinger* herschreef en uitbreidde, betekent dat hij vond dat het origineel veranderd moest worden. Daarom is het logisch dat de televisiebewerking in deze voetsporen zou treden. Het gebruik van de nieuwe versie zou het televisiepubliek waarschijnlijk ook helpen om *The Dark Tower* beter te begrijpen.

Na het maken van hits als *The Haunting of Hill House*, en meer recentelijk *The Fall of the House of Usher*, staat Mike Flanagan aan de top van streaming horror op dit moment. En zijn succes zal alleen maar toenemen wanneer hij de beroemde duistere fantasyreeks *The Dark Tower* van Stephen King op zich neemt. Maar hij moet een grote beslissing nemen voordat hij met de bewerking kan beginnen. Mike Flanagan is een filmmaker die vooral bekend is van zijn horrorprojecten *Oculus*, *Gerald's Game*, *Midnight Mass* en *Doctor Sleep*. Na ongelooflijk succes op Netflix, wendt de regisseur zich tot Amazon Studios met nog meer nieuwe projecten.

Mike Flanagan heeft verschillende bewerkingen gemaakt van beroemde horrorschrijvers, van Shirley Jackson tot Edgar Allan Poe, maar zijn samenwerking met Stephen King is consistent en langdurig. In 2017 bewerkte Flanagan King's roman *Gerald's Game* tot een speelfilm voor Netflix. Twee jaar later nam hij *Doctor Sleep* voor zijn rekening. En nu heeft Flanagan twee Stephen King-verfilmingen op het programma staan: *The Life of Chuck* en *The Dark Tower*-serie. Stephen King verfilmen is al moeilijk, maar *The Dark Tower* is nog moeilijker.

Redactie: En uit het 'grote succes' van de verfilming met Idris Elba blijkt wel hoe belangrijk fans de feiten uit het boek vinden. We wachten het af...



Mike Flanagan

Waarom staat Jack op de foto aan het einde van *The Shining*?



Door Thomas Leatham
Far Out, 25 januari 2024
Vertaling door Peter

In het huiveringwekkende rijk van de horrorcinema zijn sommige films eeuwig gedenkwaardiger dan andere, en in de voorhoede van de collectieve horrogeest en herinnering staat het meesterwerk van Stanley Kubrick uit 1980, *The Shining*, de verfilming van de roman van Stephen King uit dezelfde tijd.

Jack Nicholson schittert als Jack Torrance, een schrijver die een tijdelijke baan aanneemt om voor het Overlook Hotel te zorgen terwijl het gesloten is voor de winter. Nadat hij zijn vrouw en zoon heeft opgehaald, begint Jack af te zakken in geweldadige waanzin en heeft hij verschillende vreemde bovennatuurlijke ervaringen, net als zijn schijnbaar paranormaal begaafde zoon, Danny.

Het einde van de film is één van de meest raadselachtige momenten uit Kubricks carrière, maar ook één van zijn meest besproken eindes. Na een poging om zijn zoon en vrouw te vermoorden, sterft Jack uiteindelijk buiten het hotel in de vrieskou. In de laatste scène zoomt de camera echter in op een zwart-witfoto van 4 juli 1921, waarop een feest te zien is. Te midden van de feestgangers staat een lachende figuur, blijkbaar Jack zelf. Maar hoe en waarom kon Jack deel uitmaken van de foto van zoveel jaren eerder?

Een voor de hand liggende reden is dat de foto de bovennatuurlijke energie van het hotel vertegenwoordigt en zijn vermogen om tijd en ruimte te beheersen volgens zijn eigen manifestaties. Het Overlook Hotel zelf is misschien wel de belangrijkste antagonist van de film en lijkt gebruik te maken van de kwetsbaarheden van degenen die erin wonen, vooral de steeds vluchtiger wordende Jack, wiens afzakken in waanzin en duisternis representatief is voor het feit dat hij voor eeuwig verweven raakt met de geschiedenis van het hotel, vandaar zijn verschijning op de foto.

Er is ook een indicatie van het potentieel voor een tijd-lus binnen *The Shining*, aangezien de datum op de foto, 4 juli 1921, overal wordt herhaald, versterkt door de gelijke herhaling van het feest. Dit suggereert dat Jack niet alleen deel is gaan uitmaken van de geschiedenis van het hotel, maar ook is voorbestemd om zijn kwaadaardige acties en mentale achteruitgang keer op keer te herhalen.

Die achteruitgang zelf staat ook centraal in het verhaal van de film, en Jacks verschijning op de foto symboliseert zijn verlies van identiteit. Hij is niet langer Jack Torrance, de vader, echtgenoot en auteur; hij is nu een geest geworden, een ding van het verleden, een bovennatuurlijke kracht van het kwaad die in staat is om ruimte en tijd te overstijgen. Hij maakt niet langer deel uit van de louter fysieke wereld, maar kan zichzelf transponeren naar gebeurtenissen die voorheen als ontoegankelijk werden beschouwd.

De foto is het zoveelste voorbeeld in een lange reeks symbolische momenten in Kubricks films. De regisseur stond erom bekend zorgvuldig geconstrueerde keuzes te maken met aandacht voor detail in zijn oeuvre, en de foto aan het einde van *The Shining* weerspiegelt het soort ambiguïteit die het publiek ook aantreft aan het einde van *2001: A Space Odyssey*, een scène die eerder discussie uitlokt dan definitieve antwoorden geeft.

Waarom staat Jack op de foto aan het einde van *The Shining*?

Dat stelt kijkers in staat om zichzelf in de film te projecteren, net zoals Jack op de foto wordt geprojecteerd door de vreemde kracht van het Overlook Hotel. Het is een bewuste keuze van de regisseur, in lijn met de griezelige sfeer die kleeft aan de muren van de setting van de film, een moment waarop de verschrikkingen van het verhaal eindeloos lijken te zijn, net wanneer we dachten dat Jack buiten het hotel was doodgevroren.

Er zijn inderdaad meerdere interpretaties van het einde van *The Shining*, maar de algemene thema's van de film - isolatie, de fragiele menselijke geest, het gebrek aan onderscheid tussen realiteit en het bovennatuurlijke - en de schijnbare kracht van het hotel in het manipuleren van tijd en ruimte, suggereren een eeuwig cyclisch patroon waarin het verleden zich voortdurend in een modus van oorzaak en gevolg bevindt met het heden.

Het is weer een geniaal moment van Kubrick, die zijn publiek opnieuw uitnodigt om te worstelen met de diepere betekenis van het verhaal en het idee oproept dat zelfs als de aftiteling rolt, het verhaal nooit echt voorbij is. Of het nu representatief is voor een afdaling in waanzin, tijdreizen of bovennatuurlijke inspanningen, Jacks verschijning op de foto is een stukje filmische iconografie, een geval waarin de rillingen over de ruggengraat lopen, net toen je dacht dat ze eindelijk waren verdwenen.



Foto: Alamy

Waar werd *The Shining* gefilmd?

De buitenopnamen van *The Shining* werden voornamelijk gefilmd in Timberline Lodge, een skiresort op Mount Hood, Oregon, waarbij de scènes in hoge mate bijdroegen aan de griezelige en geïsoleerde sfeer van de film. Veel van de interieurscènes van het Overlook Hotel werden echter gefilmd in de Elstree Studios in Engeland.

Die interieurscènes bevatten het beroemde heggendoolhof en de labyrintachtige gangen van het hotel, en vormen, verbonden met de briljante architectuur van de Timberline Lodge om één van Kubricks beste, en zeker zijn meest huiveringwekkende films te creëren, een bewijs van zijn aandacht voor detail als het ging om set en setting.

Waar gaat *The Shining* over?

The Shining vertelt over de aftakeling van de geestelijke gezondheid van een gezin als ze buiten het seizoen in een afgelegen hotel verblijven. Schrijver en herstellende alcoholist Jack Torrance, gespeeld door Jack Nicholson, neemt een baan aan als winterconciërge van het Overlook Hotel, vergezeld door zijn vrouw Wendy en zijn zoon Danny, in de hoop een writer's block te overwinnen.

Terwijl de Torrance's zich in het hotel vestigen, beginnen bovennatuurlijke krachten hun verblijf te beïnvloeden. Jack wordt steeds teruggetrokken en gewelddadiger tegen Wendy en Danny, en Danny zelf lijkt paranormale krachten te krijgen. Kubrick onderzoekt de aard van waanzin en isolement wanneer Jack zich verder in waanzin stort, terwijl hij psychologisch wordt beïnvloed door het hotel zelf.

Nieuwsflits



Nieuwe naam & logo, zelfde service!

Heb jij het vernieuwde boekwinkeltje al ontdekt? Dat is inmiddels een zakelijk boekwinkeltje geworden, maar behalve de naam en het logo is er voor de klant eigenlijk weinig veranderd.

Het is dus nog steeds een boekwinkeltje dat wordt gerund door een Stephen King-fan, en zonder belachelijk hoge prijzen. Je kunt nog steeds 5 boeken halen en maar 4 betalen. Je krijgt dezelfde service én, de fanclub krijgt nog steeds 10% van alle verkopen van boeken en DVD's. Op de boekenmarkten (zie elders in dit blad) waarop de fanclub staat met de boeken van Chrissy, vind je ook de boeken uit dit winkeltje terug.

De naam is Stephen King Fans Boekshop geworden, en via de website kun je gemakkelijk switchen tussen de shop waarin je de poppetjes, pins / speldjes, DVD's en de boeken met een mankementje vindt en de boeken op boekwinkeltjes.

Uiteraard kun je het verzenden van de diverse shops met elkaar combineren: aanwijzingen daarvoor vind je op de website. Zolang je het even vraagt/noteert bij opmerkingen kun je zelfs je bestellingen uit de Stephen King webshop met bestellingen uit de fanshop met elkaar mee laten sturen. Handig toch?!



Foto

We kwamen online deze foto nog tegen van King achter zijn bureau.

Het is al wel duidelijk een paar jaartjes geleden, maar wij kennen deze foto nog niet ...

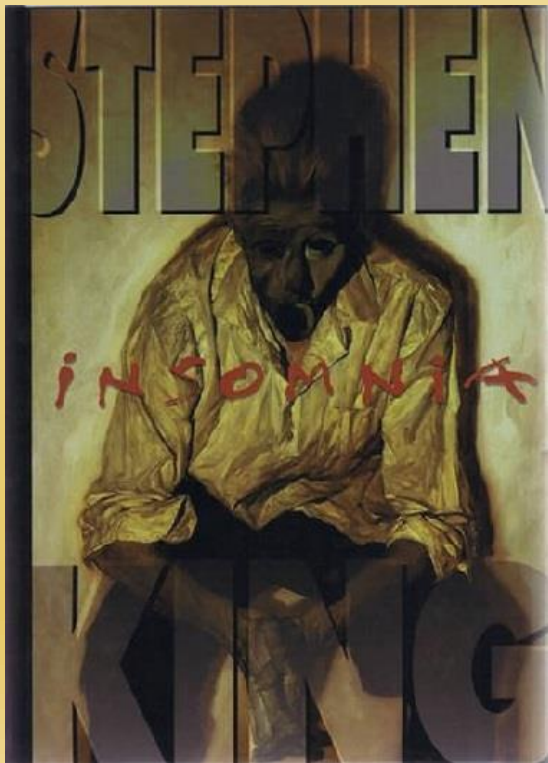
Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen

Door: Ewald

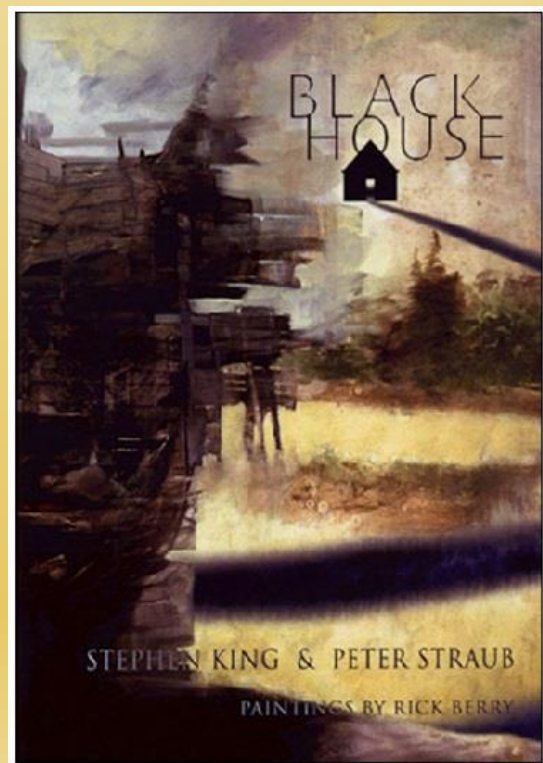
Phil Oliver Hale is in 1963 geboren in Boston, Massachusetts. Hij groeide op in Nairobi (Kenia) omdat zijn ouders daar werkten in die tijd. Op 16-jarige leeftijd was hij weer terug in Boston en ging hij rond 1980 in de leer bij Rick Berry. Rick Berry is onder andere bekend als de illustrator van Stephen Kings Amerikaanse limited edition van *Black House* en *The Talisman*.

Drie jaar later verhuisde Phil naar Engeland om zich uiteindelijk in Londen te vestigen. In 2007 werd hem door het Engelse House of Commons gevraagd om een officieel portret te schilderen van de toenmalige Labour-premier Tony Blair; dit als afscheidscadeau voor de in 2008 afgetreden regeringsleider.

Verder werkte Phil aan diverse boekillustraties, boekomslagen, comics en tijdschriften. Ook heeft hij enkele posters ontworpen en meegewerkt aan een reclamecampagne voor het kledingmerk G-Star RAW.



Boekomslag van *Insomnia* uit 1994 (Phil Hale)



Boekomslag van *Black House* uit 2002 (Rick Berry)

Zelf geeft Phil aan dat hij in de jaren '80 zijn stijl nog aan het ontwikkelen was. Hij is nog steeds zeer tevreden over zijn oude illustraties, maar hij voelde zich erg beperkt door die tekenstijl en het begon ook saai te worden. In de nieuwe stijl kan hij zich veel beter uiten.

Voor ons als Stephen King-liefhebbers is hij vooral interessant door zijn illustraties in de Amerikaanse gelimiteerde editie van *Insomnia* (1994) en de Donald M. Grant-uitgaves van *The Dark Tower II: The Drawing of the Three*. En juist deze laatste titel maakt dit verhaal zo interessant ...

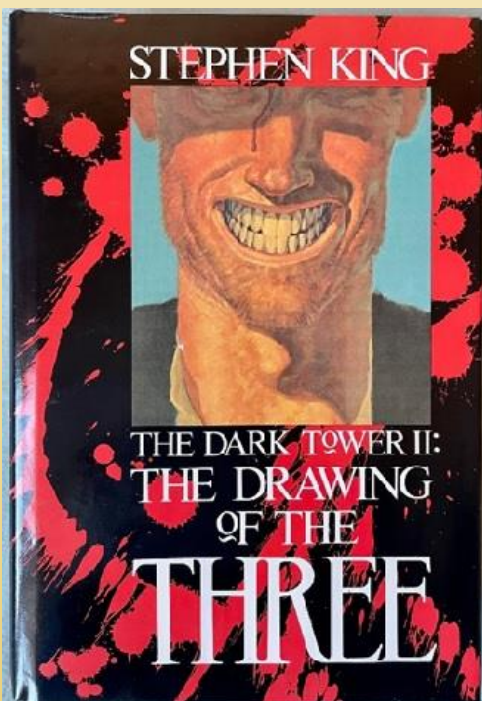


Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen

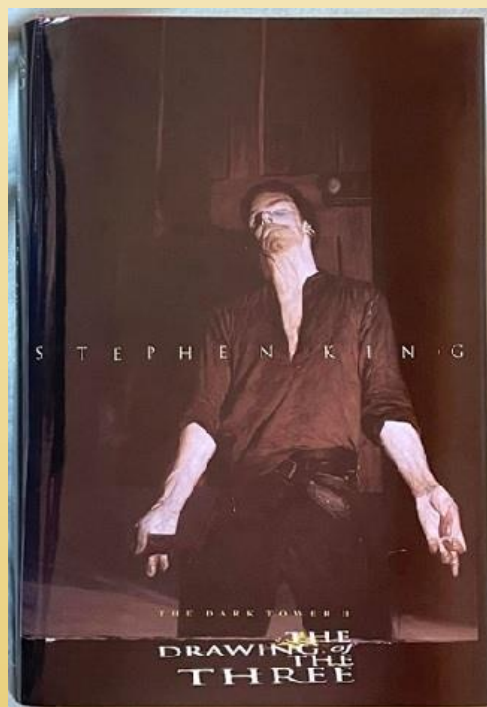
The Dark Tower II: The Drawing of the Three

In mei 1987 kwam in Amerika de eerste editie uit van het langverwachte tweede deel van de Donkere Toren-serie, genaamd *The Dark Tower II: The Drawing of the Three*.

Bij de tweede editie van dit boek heeft uitgeverij Donald M. Grant ervoor gekozen om Phil Hale opnieuw te vragen om de illustraties te verzorgen. Er zaten inmiddels elf jaren tussen de 1^e editie en de 2^e editie. In die tussentijd was er veel veranderd in de tekenstijl van Phil. Het leuke is dat alle illustraties aan elkaar te koppelen zijn zodat deze verschillen duidelijk naar voren komen. Om te beginnen met de boekomslag:

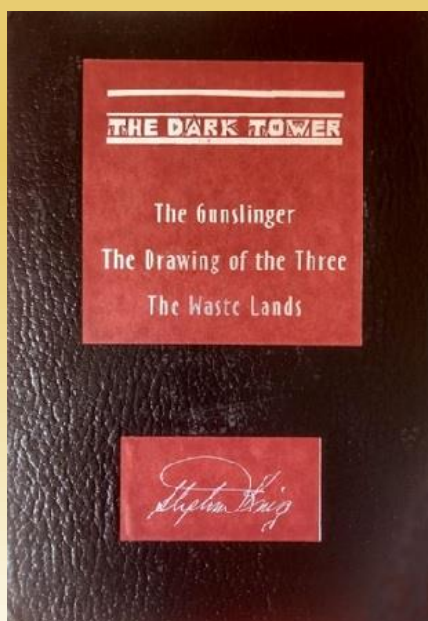


Eerste editie (mei 1987), oplage 30.000 ex.



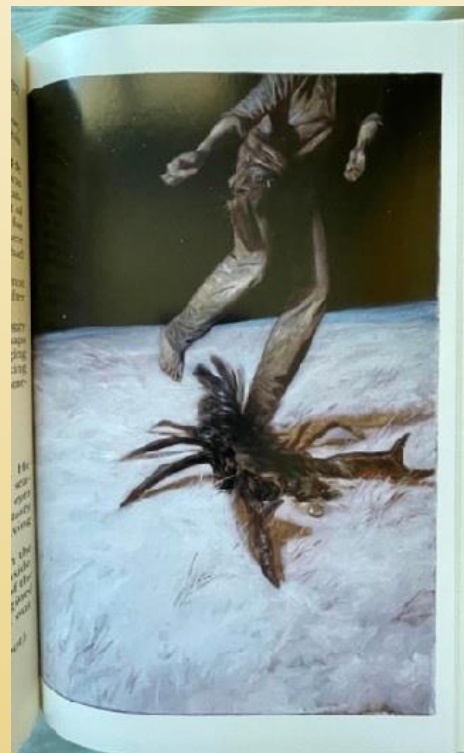
Tweede editie (1998), oplage 11.000 ex.

Opmerkelijk is dat deze tweede editie alléén is verschenen in een box, samen met deel 1: *The Gunslinger* (3^e editie) en deel 3: *The Waste Lands* (1^e editie). Dit is een vaste samenstelling! De eerste editie van *The Drawing of the Three* was alleen los verkrijgbaar.



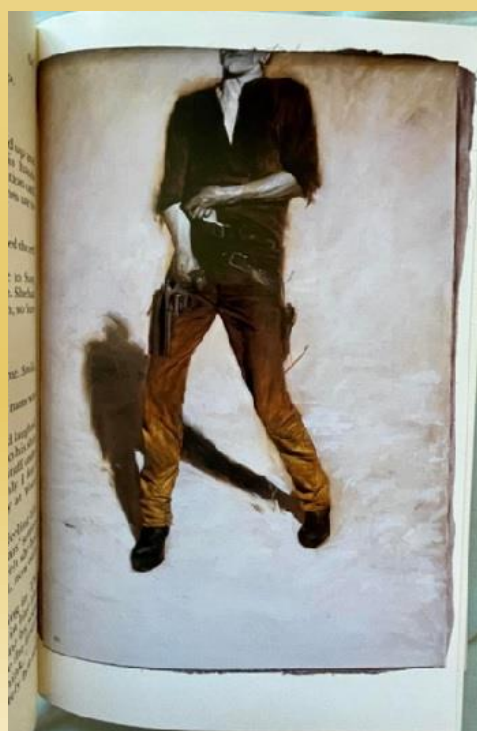
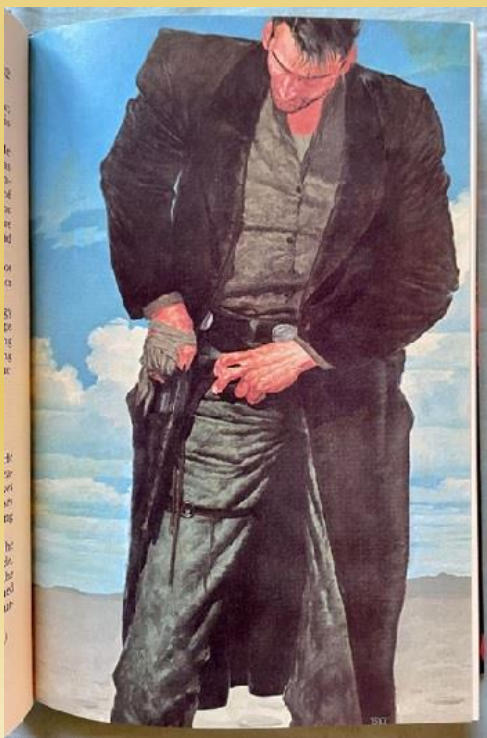
Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen

In onderstaande vergelijkingen heb ik steeds de eerste editie naast de tweede editie gezet met een omschrijving van het hoofdstuk en de scène.



Proloog: The Sailor (De Zeeman).

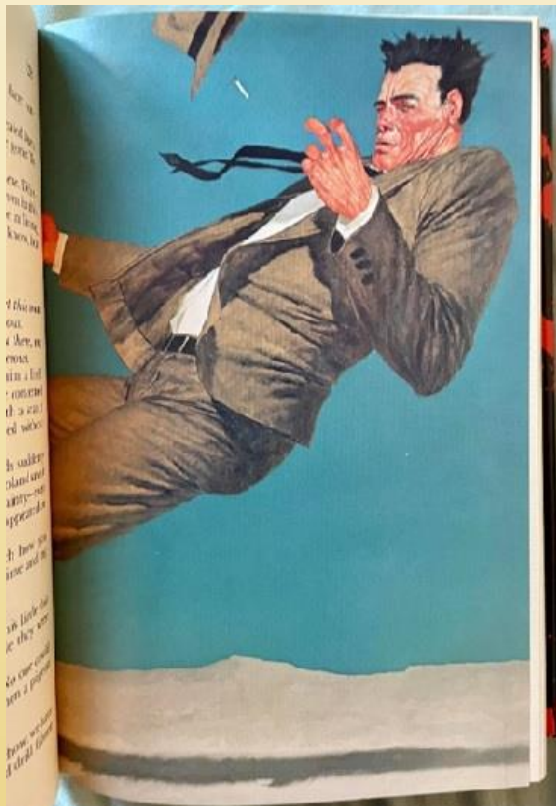
Roland wordt aan het strand wakker uit een droom en kan nog net op tijd vluchten voor een kreeftachtig monster.



The Prisoner (De Gevangene) / hoofdstuk 1: The Door (De Deur).

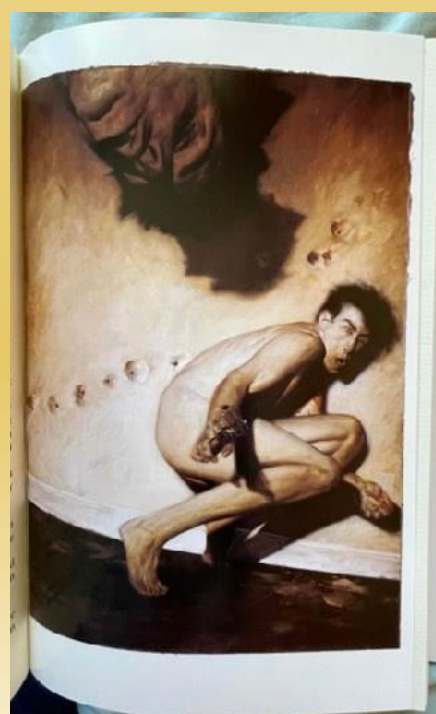
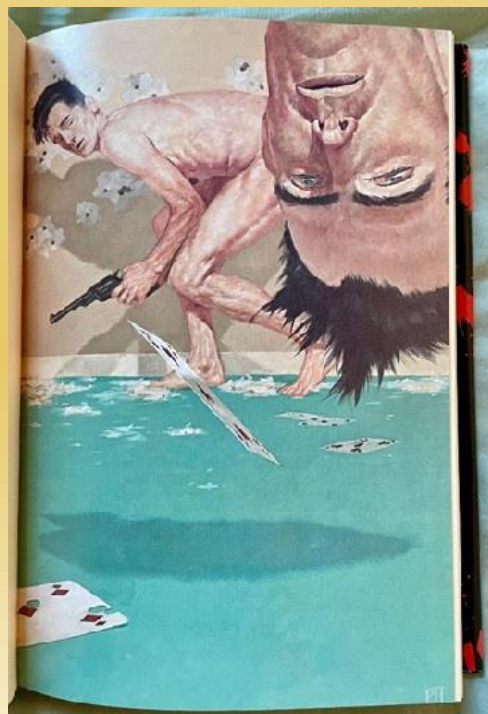
De koortsige Roland doet zijn pistoolgordel om en strompelt verder naar iets dat hij in de verte op het strand gezien heeft.

Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen



The Prisoner (De Gevangene) / hoofdstuk 5: Showdown and Shoot-out (Confrontatie en Afrekening).

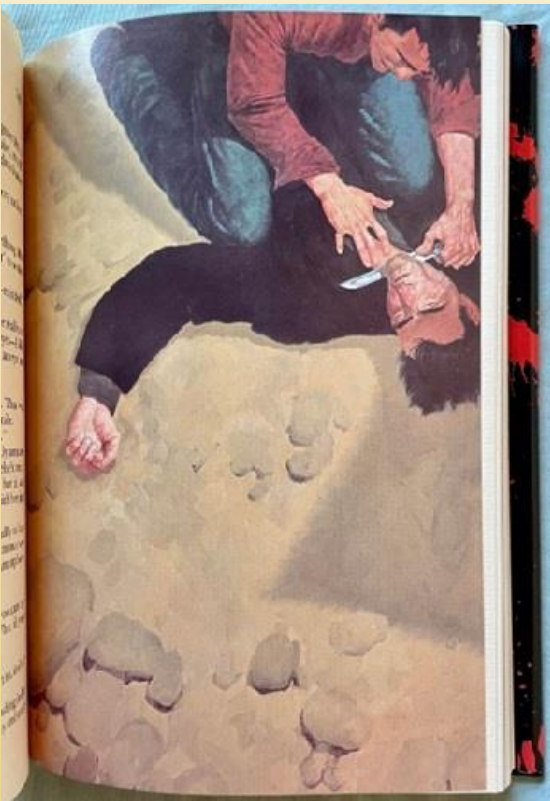
Eddie Dean, de junkie, moest zich uitkleden in opdracht van Balazar. Roland springt te hulp en geeft Eddie één van zijn grote revolvers om te helpen vluchten.



The Prisoner (De Gevangene) / hoofdstuk 5: Showdown and Shoot-out (Confrontatie en Afrekening).

Eddie Dean, de junkie, moest zich uitkleden in opdracht van Balazar. Roland springt te hulp en geeft Eddie één van zijn grote revolvers om te helpen vluchten.

Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen



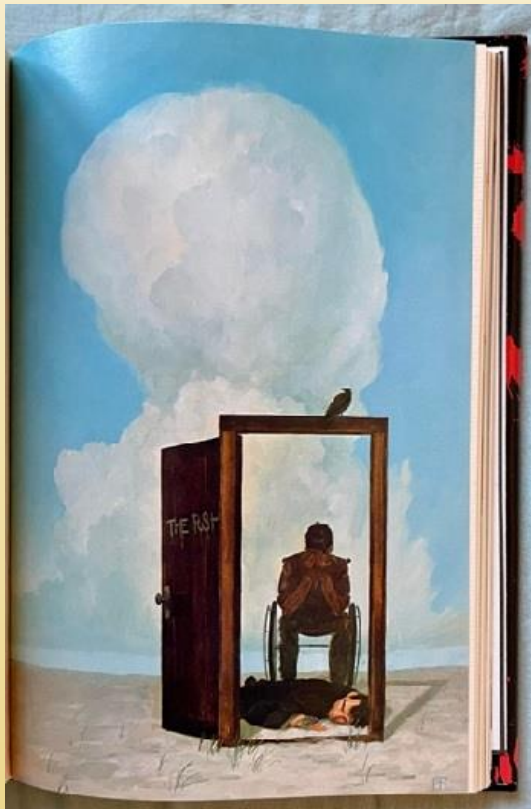
The Lady of shadows (De Vrouwe der schaduwen) / hoofdstuk 3: Odetta on the other side (Odetta aan de andere kant). Eddie Dean bedreigt Roland met een mes net nadat Roland Odetta met rolstoel en al door de poort heeft geduwd naar de andere wereld.



The Lady of shadows (De Vrouwe der schaduwen) / hoofdstuk 4: Detta on the other side (Detta aan de andere kant).

Odetta verandert in haar andere agressieve persoonlijkheid Detta en moet in bedwang gehouden worden tot zij weer tot zichzelf komt.

Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen

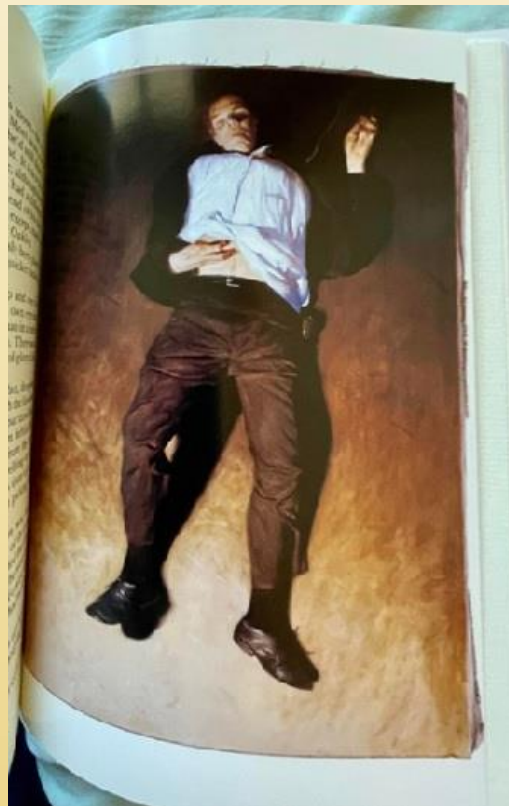


The Pusher (De Pusher) / hoofdstuk 3: Roland takes his medicine (Roland haalt zijn medicijn).
 Uitgeput aan het strand, bij de poort naar de andere wereld.



The Pusher (De Pusher) / hoofdstuk 3: Roland takes his medicine (Roland haalt zijn medicijn).
 Roland schiet het mes van een winkeldief kapot.

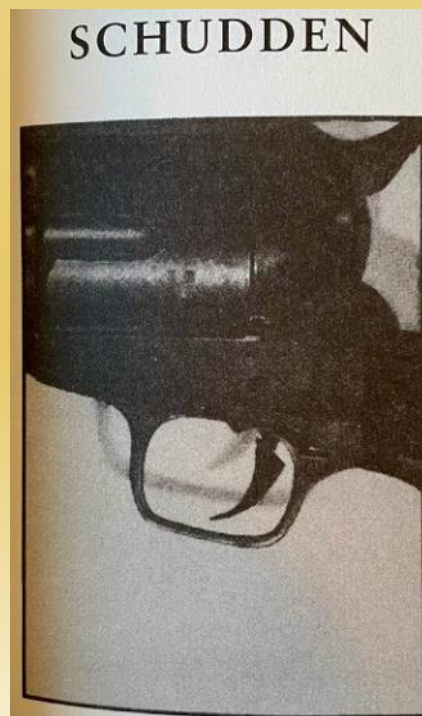
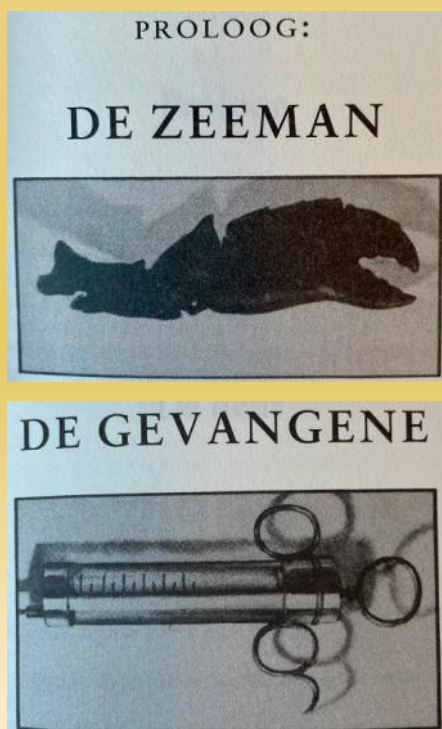
Phil Hale, een bijzondere illustrator met meerdere stijlen



The Pusher (De Pusher) / hoofdstuk 4: The drawing (Het trekken).

Jack Mort is geraakt door een kogel van Roland. De kogel raakt de aansteker in de binnenzak van Jack en deze vliegt in brand.

In de Nederlandse uitgave (2012) zitten ook illustraties bij aanvang van enkele hoofdstukken. Deze zijn overgenomen van de extra zwart-wit tekeningen uit de 2^e Donald M. Grant-editie. Hieronder enkele voorbeelden.



Met dank aan Robert Wiener van Donald M. Grant uitgeverij voor de toestemming tot publicatie en aan Phil Hale voor het gebruik van de foto.

The Stephen King Collectibles

Door: Pitou

Een vaak gehoorde kreet binnen de Stephen King-gemeenschap: "Er is in ons land weinig animo voor de gelimiteerde Nederlandse hardcover-boeken van Stephen King"... Dit is helaas waar. Hoe anders is het in Engeland (UK) en in de Verenigde Staten (US). Zodra een uitgeverij een nieuwe titel aankondigt als zijnde Limited, is deze binnen no time uitverkocht. En dan hebben wij het over boeken van honderden tot duizenden Ponden/Dollars... Krankzinnig? Het maakt niet uit hoe en wat je verzamelt, als je er maar plezier aan beleeft... daarom laat ik je graag eens kennismaken met deze speciale uitgaves.

Deze maand de collectible

Cujo (2)

In de Kings Things van november 2019 konden jullie al een special lezen over *Cujo* (Cujo) van uitgeverij The Mysterious Press (US). In datzelfde jaar 'plofte' bij 52 gelukkige verzamelaars de volgende limited op de mat.

Dragon Rebound Editions (US) staat erom bekend unieke en schitterende edities uit te brengen. Dat deden zij eerder met *Firestarter* (Ogen van vuur), *The Eyes of the Dragon* (De ogen van de draak) en *IT* (Het). Deze edities zijn een project van Paul Suntup (van de uitgeverij Suntup). Hij koopt Trade Editions op en laat deze op een zeer originele manier inbinden. Zo ook met *Cujo*. Het boek zit in een case afgeschermd met een rubber lapje wat dus een hondenluik moet voorstellen.



The Stephen King Collectibles

De artiest Steven Stroud zorgde voor een nieuwe tekening en signeerde een print. De prijs voor deze editie was \$1.150,00. Hieronder de voor- en achterkant van het boek dat opnieuw is ingebonden. En ja, het is zacht en aaibaar...



**DRAGON
REBOUND
EDITIONS**



The Stephen King Collectibles



Hierboven, links de gesigneerde bestaande illustratie en rechts de nieuwe tekening van een jonge (nog) schattige Cujo. Onder een 'doggie bone stress ball' als promo geleverd bij elk boek. De waarde van deze editie op dit moment is niet bekend, maar gezien de eerdere edities van andere titels, zal de prijs op z'n minst verdubbeld zijn.



The Stephen King Collectibles



Er werden dus 52 edities uitgebracht.
Hierboven kopie ZZ.

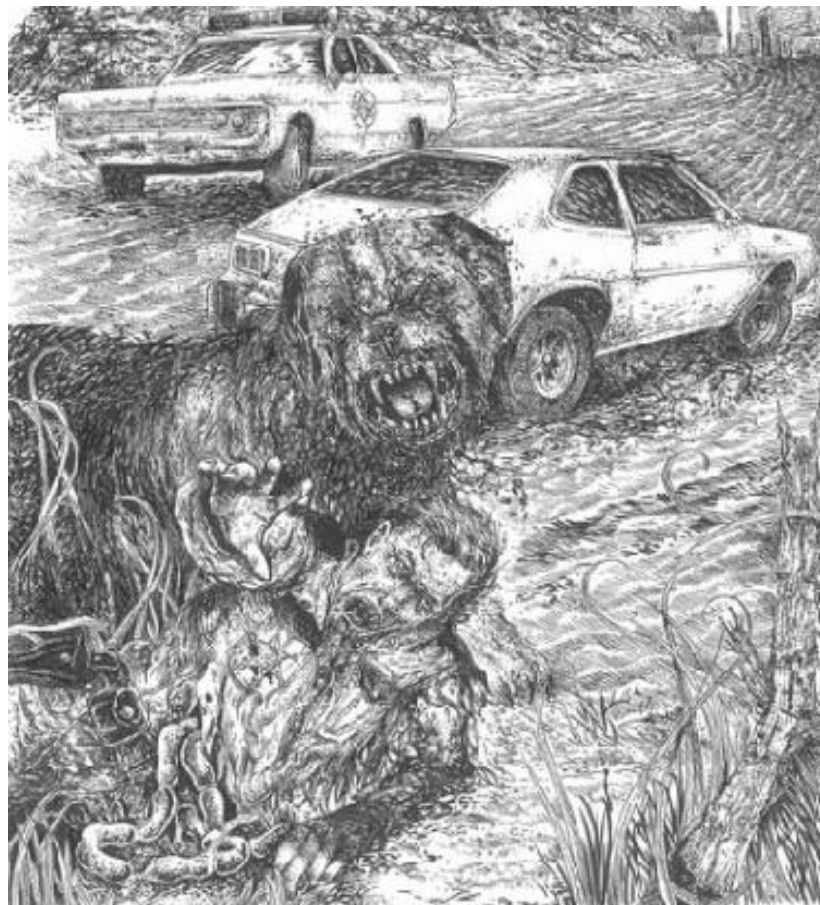
ONCE UPON A TIME, NOT SO LONG AGO, A MONSTER CAME TO THE SMALL TOWN OF CASTLE ROCK, MAINE ...

In 2021 bestond Cujo 40 jaar en dat moest gevierd worden! PS Publishing (UK) bracht Gift Editions (1000) uit voor de prijs van £90,00. Er zat een slipcase bij en het boek had een dustjacket. De edities waren gesigeneerd door Glenn Chadbourne (artiest) en Sarah Pinborough (auteur). De handtekening van Stephen King is een facsimile (replica).

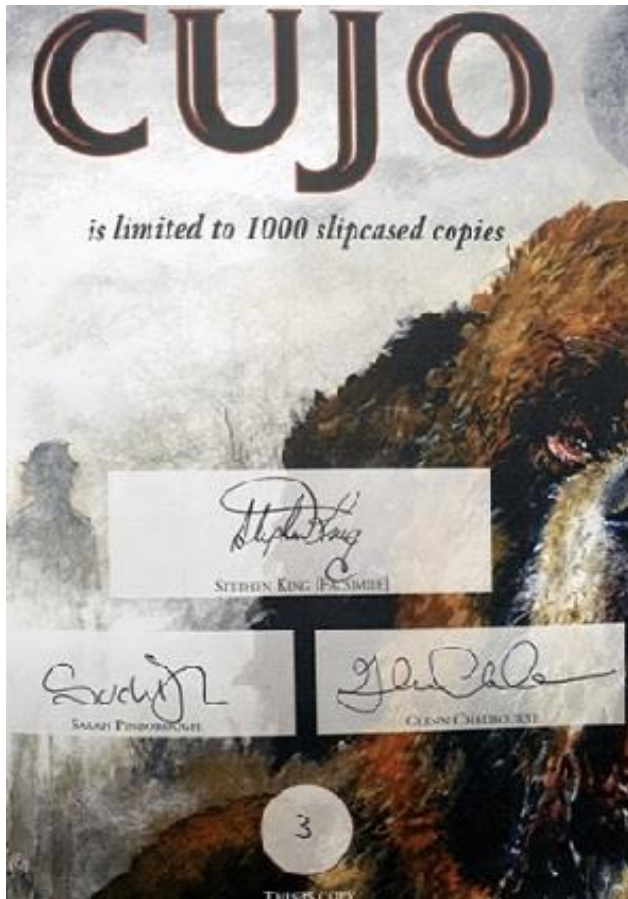


The Stephen King Collectibles

De voor- en achterkant van de slipcase.



The Stephen King Collectibles



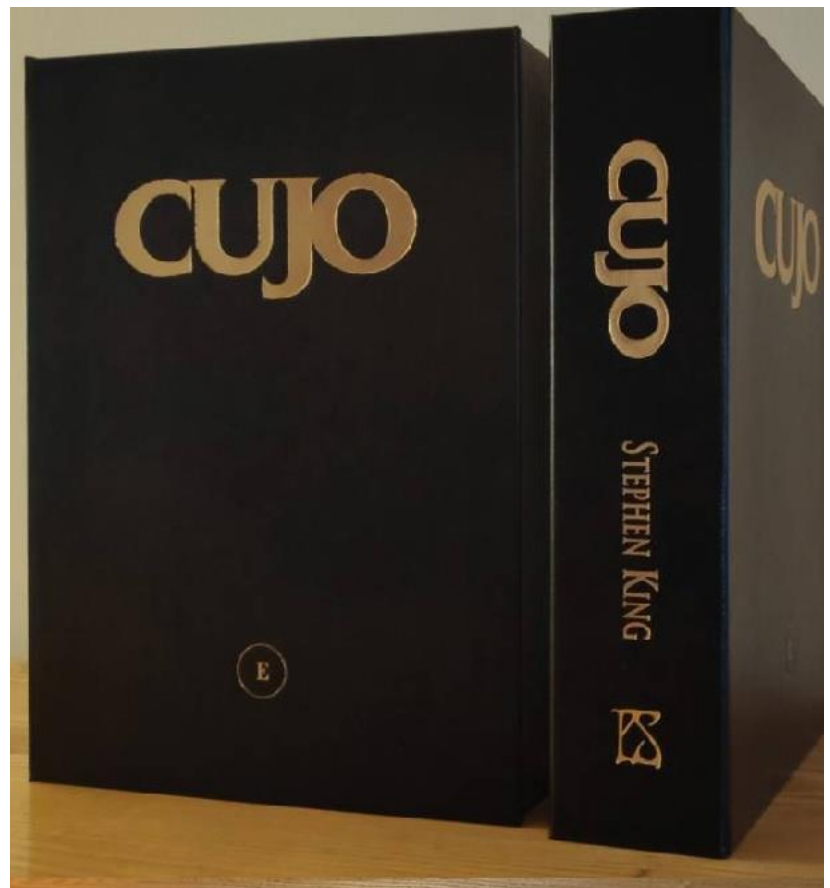
Signeerpagina Gift Edition



Hieronder de Lettered Edition.



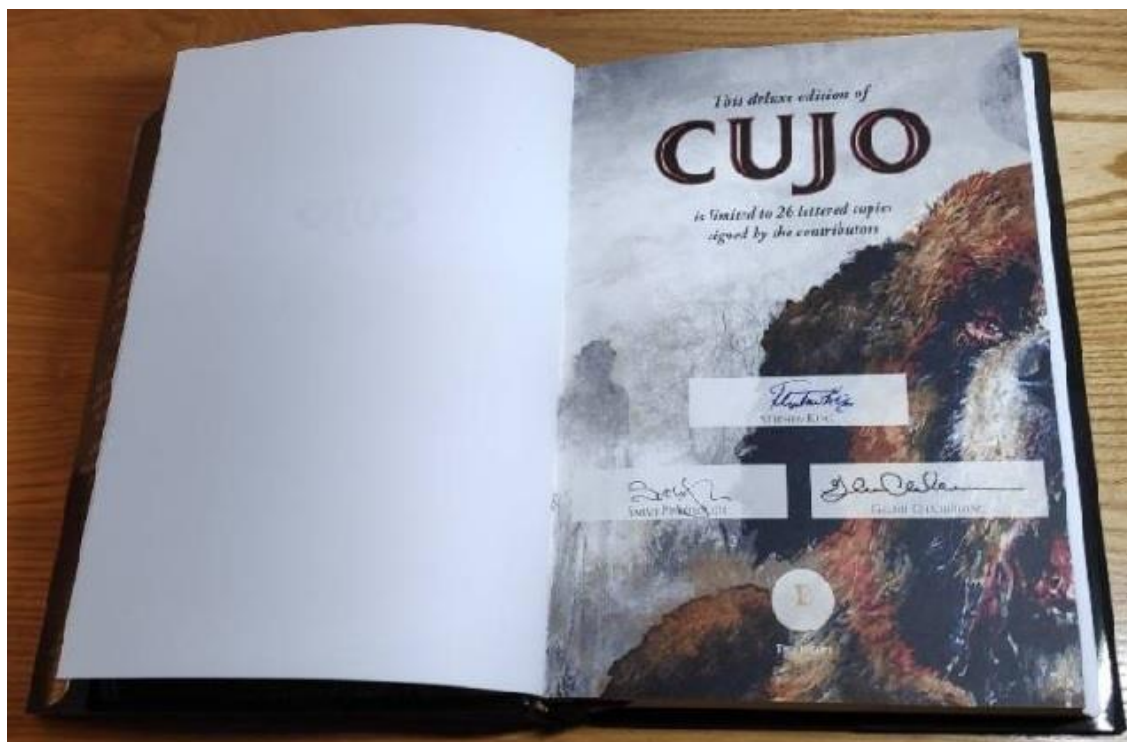
De Lettered Edition (26) kostte £2.495,00, had een traycase en dezelfde dustjacket als de Gift Edition. De edities waren gesigneerd door Stephen King, Glenn Chadbourne en Sarah Pinborough.



The Stephen King Collectibles



Bij alle edities zat een boekje (hierboven liggend) met alle illustraties hierin verzameld. Een originele remarque werd in een enveloppe bijgevoegd. De Gift Editions zijn \$250,00 waard en de Lettered Editions zijn nog niet op de markt gesignaleerd. Hieronder de signeerpagina van de Lettered Edition.



The Stephen King Collectibles



Mijn exemplaar van de Gift Editon.



Terminologie:

Slipcase: Hoes waar je het boek in schuift, ter bescherming.

Traycase: Box waar je het boek inlegt, ter bescherming.

Dustjacket: Een stofomslag om het boek.

Trade Edition: Een regulier exemplaar.

Gift Edition: Een 'opstap'-exemplaar in een grote oplage.

Lettered Edition: Een exemplaar met wereldwijd een zeer kleine oplage (26/52) aangeduid met een letter (bijv. A of AA) dat gesigneerd is door Stephen King en door de artiesten die de illustraties verzorgen.



© martin bruckner

SERIERECENSIE

7,0

The Fall of the House of Usher

door Laurens

Regie:

Mike Flanagan en Michael Fimognari

Teleplay:

Mike Flanagan e.a.

Genre:

Gothic horror

Cast:

Carla Gucino
Bruce Greenwood
Mary McDonnell
Henry Thomas
Kate Siegel
Rahul Kohli e.a.

Jaar:

Oktober 2023

Productie:

Intrepid Pictures

Distributie:

Netflix

Speelduur:

8 afl. (55-77 min.)

Dat regisseur Mike Flanagan een groot liefhebber is van horrorliteratuur, mag geen verrassing heten. Na eerder prima verfilmingen te hebben afgeleverd van de werken van Stephen King (*Gerald's Game* en *Doctor Sleep*), Christopher Pike (*The Midnight Club*), Henry James (*The Haunting of Bly Manor*) en Shirley Jackson (*The Haunting of Hill House*) waagt hij zich in de Netflix-serie *The Fall of the House of Usher* aan de verhalen van Edgar Allen Poe. Ook dit keer deelt hij de regiestoel met Michael Fimognari.



De serie draait om de steenrijke familie Usher en het farmaceutische bedrijf dat geleid wordt door Roderick en zijn zus Madeline. Zijn zes verweerde kinderen gunnen elkaar het licht in de ogen niet en komen kort na elkaar op een gruwelijke manier en onder mysterieuze omstandigheden om het leven. Middels veel flashbacks komen we te weten wat er precies aan de hand is en wat de rol is van het geheimzinnige en voortdurend opduikende personage Verna (Carla Gugino).



Er komt een stoet aan acteurs voorbij die we voor een groot deel reeds terugzagen in Flanagan's andere films en series. Storend is dat zeker niet, want het is een uitstekend acterende cast. Zo laat Mark Hamill zien dat hij als creepy familieadvocaat veel meer in zijn mars heeft dan alleen zijn bekende rollen als Luke Skywalker (*Star Wars*) en de stem van de Joker.

In de serie wemelt het van zowel niet te missen verwijzingen als subtiele knipogen naar de werken van Poe. Van iconische namen en plaatsen tot memorabele quotes, gedichten en korte verhalen. Alles lijkt een plek te hebben gekregen. Overgoten met een modern en speels sausje, mengt de serie een familietragedie met het verwoestende effect van verslavende pijnstillers, wat resulteert in een verfrissende kijk op het klassieke Poe-oeuvre.



Het voelt alsof de makers de series *Dopesick*, *Painkiller* en *Succession* samen met de *Final Destination*-filmreeks en de verhalen van Poe in een blender hebben gestopt. Het resultaat is een degelijke smoothie, maar helaas ontbreekt het aan een onweerstaanbare smaak die naar meer doet verlangen.

De acht afleveringen zien er weliswaar, zoals we dat van Flanagan en Fimognari gewend zijn, oogstrelend en heerlijk bloederig uit, maar de serie probeert wel heel veel grote thema's tegelijk aan te stippen: hebzucht, wraak, waanzin, bedrog, macht, spijt, schuld, egoïsme en wat dies meer zij.

Ook voor niet-kenners van Poe is het een onderhoudende miniserie, maar helaas is ze niet eng of spannend genoeg. Je hebt al snel door waar het verhaal naartoe gaat en op de een of andere manier mist het de macabere charme die zo kenmerkend is voor het bronmateriaal.

Zoals hierboven vermeld, heeft Flanagan al eens Stephen Kings *Gerald's Game* en *Doctor Sleep* (het vervolg op *The Shining*) bewerkt tot twee speelfilms. Binnenkort wordt daar het korte verhaal *The Life of Chuck* aan toegevoegd. Daarnaast kondigde hij in december 2022 aan de filmrechten van Kings *Dark Tower*-boeken in het bezit te hebben. Vooralsnog is het plan om deze majestueuze cyclus om te zetten in twee films plus vijf televisieseizoenen. King heeft zelf al laten weten dat hij het project met vertrouwen tegemoet ziet, dus dat belooft wat!



Voorlezen ...

Jack Lance



Jack Lance is het pseudoniem van Ron Puyn, en hij is auteur van diverse mysterie thrillers. Zijn Nederlandstalige verhalen verschenen onder andere bij Luitingh, en zijn ook vertaald in meer dan 25 landen. Zijn verhalen ademen veelal de sfeer van Stephen King en Dean Koontz. Hij was ook altijd aanwezig op gehouden fanclubdagen, en eerder kon je in Kings Things verhalen van hem lezen, zoals *Zombie in de supermarkt*, dat hij speciaal voor de fans schreef voor Valentijnsdag.

Als je op onze website zoekt op Jack Lance, kom je diverse linkjes tegen naar eerdere recensies en verhalen. Zijn website vind je op JackLance.com, maar je vindt hem ook op [facebook](https://www.facebook.com/jacklance). Zijn laatste korte verhalenbundels (o.a. [hier te koop](#)) hebben de titels *Goede Voornemens*, *Black Friday* en *Verhaaltjes voor het slapengaan*. Uit die laatste bundel lees je hier het verhaal *Voorlezen*.

Dit boek is een geweldig leuk cadeau voor Moederdag of Vaderdag!

Een prachtige aanbieding vind je ná het verhaal!



VOORLEZEN VAN JACK LANCE

voor mama's en papa's die voor
geen kleintje vervaard zijn.

Voorlezen

Jack Lance

‘Bedtijd,’ zei Jeffrey.

Floran en Jasmijn deden alsof ze hun vader niet hoorden.

‘Kom kiddies, moet ik jullie oren uitspuiten? Dat kan ik namelijk. Naar *bed!*’ zei hij opnieuw, met enige dreiging in zijn stem. Deze keer konden Floran en Jasmijn niet langer doen alsof ze hun vader niet begrepen.

‘Verhaaltjestijd!’ zei Floran, vijf jaar oud.

‘Ja, verhaaltje!’ kraaide Jasmijn, vier jaar jong, hem na.

‘Verhaaltjestijd, papa,’ zei Catherine, die haar werkmappen al op de eetkamertafel aan het schuiven was, omdat ze nog een dossier moest doornemen voor morgenochtend. Jeffrey had zelf nog wat werk te doen vanavond en morgen wachtte een drukke dag op de operatiekamer.

‘Verhaaltjestijd,’ bevestigde Jeffrey met een zucht. ‘Als jullie beloven niet te treuzelen met het aantrekken van je pyjama en het poetsen van je tanden, is dat afgesproken?’

Floran rende al naar de trap, gevolgd door zijn zusje.

Toch vond Floran het nog steeds nodig om te dollen en te doen alsof hij niet meer wist waar zijn pyjama was. Jasmijn kreeg haar kleren niet uit, maar wilde ook niet geholpen worden zodat het wat sneller zou gaan. Uiteindelijk waren ze toch klaar om te gaan slapen.

Na het verhaaltje.

Jeffrey ging tussen zijn kroost zitten en pakte het grote *Jip en Janneke* boek, waar ze nog steeds naar luisterden, ofschoon Jeffrey vermoedde dat Floran langzamerhand wel toe was aan iets anders. Hij luisterde eigenlijk vooral omdat Jasmijn er nog steeds van genoot. En natuurlijk omdat een verhaal betekende dat hij nog niet meteen hoefde te gaan slapen.

Jeffrey sloeg het boek open en begon voor te lezen. ‘Het gaat over Janneke die een griepje heeft,’ zei hij, en hij las hardop wat er stond. ‘Janneke is ziek. “Mag ik naar haar toe?” vraagt Jip. “Nee,” zegt Jips moeder. “Janneke heeft een beetje griep...”’

Jeffrey kon een geeuw niet onderdrukken.

“Hoeveel griep?” zegt Jip...’ vervolgde hij, na zijn geeuw.

Jeffrey tilde zijn arm op. “Zo’n beetje?” Hij tilde zijn arm nog wat meer op en keek glimlachend naar zijn

kinderen. “Of zo’n beetje?”

Hij liet zijn arm weer zakken. “Nou,” zegt Jips moeder. “Zo’n beetje. Je moet vandaag maar alleen spelen en morgen ook.”

Jeffrey legde het boek op zijn schoot. ‘Wat vervelend nu voor Jip en Janneke, vinden jullie niet ook?’

Jasmijn knikte. Floran stak een vinger op. ‘Maar het is niet erg. Jip kan toch met Janneke spelen. Hij gaat op een bak staan en kan door haar raam kijken.’

Jeffrey fronste. Hij keek naar het verhaaltje en ja, dat was inderdaad wat Jip deed om Janneke toch te zien - hij klom op een vuilnisbak buiten het raam van haar kamer.

‘Hoe wist je dat? Ik had je dit verhaaltje toch niet eerder voorgelezen? Of heeft mama dat gedaan?’

Floran schudde zijn hoofdje.

‘Kun je dan al lezen?’ vroeg Jeffrey met een grijns.

‘Neehee!’ riep Floran met een diepe zucht, alsof zijn vader zojuist iets heel doms had gezegd. ‘Dat leer ik pas in groep drie.’

‘Ja, ja, dat weet ik wel,’ zei Jeffrey. ‘Jasmijn, wil je nog steeds weten hoe het verhaaltje verder gaat?’

Jasmijn knikte driftig. Hij las de ene bladzijde die het verhaaltje lang was verder voor, stopte zijn kinderen toe en deed het licht uit.

Beneden vroeg hij Catherine of ze het verhaaltje over Janneke met een griepje aan de kinderen had voorgelezen, als ze het zich tenminste kon herinneren.

‘Zegt me niets,’ zei Catherine. Ze schoof haar afgezakte bril over haar neus omhoog en boog zich weer over haar papieren.

Haar ogen worden slechter, dacht Jeffrey. Elk jaar heeft ze meer sterkte nodig in de brillenglazen.

Ze was nog jong, net als hij. Allebei achtendertig. Dat was precies waarom hij zich zorgen maakte over haar slechtiendheid. Zonder bril zag ze geen steek en het ging snel verder achteruit.

Daar kon hij niets aan doen. Het was niet te opereren. Behalve ooglasetherapie, waarvoor Catherine hui-verig was. Ze vond het verschrikkelijk als er in je lichaam werd gesneden. Blijkbaar had ze als kind een keer een operatie op televisie gezien, wat op haar een diepe indruk had achtergelaten. Ze had beelden gezien - van organen, darmen en vooral veel bloed - waar ze nooit meer vanaf kwam en die steeds maar weer terugspoelden, als drab in een verstopte regenpijp. Ze was dan wel met een chirurg getrouwd, maar, had ze vaak gezegd, hij sneed alleen in andere lichamen. *Niet* in het hare.

De volgende ochtend was hectisch, zoals altijd. Papa en mama moesten zich klaarmaken om te gaan werken en tegelijkertijd voor de kinderen zorgen. Jasmijn

ging nog steeds naar de crèche en Floran zat al in groep twee van de basisschool. Alles moest op hetzelfde moment gebeuren, maar daar waren ze aan gewend.

Terwijl de kinderen een boterham met hagelslag aten, kon Jeffrey het niet laten om Floran weer te vragen hoe hij het einde van dat verhaaltje over Janneke die een beetje ziek was had geraden. Hij had de kinderkamers opgeruimd en dat *Jip en Janneke* boek weer zien liggen, dus was het in hem opgekomen.

Floran keek hem met een bruine hagelslagmond aan. 'Richie heeft het voorgelezen.'

En hij hapte weer in de boterham.

'Wat, wie?' vroeg Catherine, die het ook had gehoord.

Floran richtte zijn blik op haar. 'Richie. Opa Richie. Hij komt ons soms voorlezen.'

Jeffrey zocht oogcontact met Catherine. Die maakte een hulpeloos gebaar dat aangaf dat ze het ook niet wist.

'Opa Richie?' zei Jeffrey en hij leunde naar Floran toe. 'Wie is dat?'

Floran haalde zijn schouders op. Het laatste stukje van de boterham verdween in zijn mondje.

'Heb je je vader gehoord? En Jasmijn, hetzelfde geldt voor jou. Wie is opa Richie?' vroeg Catherine. Haar stem snerpte nu een beetje. Jeffrey had er niet echt een ander woord voor, maar dat *snerpen* deed ze altijd als ze zich ergens echt zorgen over maakte.

'Hij is ons vriendje,' zei Floran. 'Dat is hij toch, Jasmijn?'

Jasmijn, die langzamer at en nog steeds het grootste deel van de boterham op haar bord had, knikte.

'Een vriendje,' herhaalde Jeffrey. 'Vertel eens, hoe ziet dat vriendje eruit?'

Floran sprong op van zijn stoel. 'Mag ik nog wat spelen?' vroeg hij aan Catherine, bij wie hij meestal gedaan kreeg wat hij wilde.

Catherine wees naar de klok aan de muur. 'Dat kan niet, je moet naar school, je zus naar de crèche en wij naar ons werk. Hup, ga je tanden poetsen.'

Floran haalde zijn schouders op en sjokte naar de badkamer.

'Misschien heb ik dat verhaal toch voorgelezen,' zei ze tegen haar man. 'Ik weet het echt niet meer. Kinderen verzinnen van alles. Het stelt vast niets voor. We hebben het er vanavond wel over.'

Ze had gelijk dat er geen tijd was om er nu bij stil te staan. En ze had waarschijnlijk ook gelijk dat het niets voorstelde. Kinderen fantaseerden erop los, zeker Floran verbaasde hem wat dat betrof wel vaker.

Toch hield Jeffrey er een vervelend gevoel aan over.

Hopelijk ebde het weg en had Catherine gelijk, zoals ze meestal had.



Het werd een chaotische dag. Jeffrey had drie operaties, die allemaal langer duurden door onverwachte complicaties. Uiteindelijk liep alles goed af voor de patiënten in kwestie. Zelf was hij mentaal en fysiek uitgeput toen hij uiteindelijk om kwart over negen 's avonds zijn BMW thuis op de oprit parkeerde.

Binnen bestudeerde Catherine dossiers. Ze bleek een loodzware dag te hebben gehad op de rechtbank. De behandelde zaken waren niet gegaan zoals ze had gewenst. Als aanklager wilde ze dat er recht werd gedaan, maar dat lukte niet altijd. Soms door mazen in de wetgeving, soms door advocaten die de grenzen van het toelaatbare opzochten en zelfs overschreden. Dat laatste zorgde voor de meeste ergernis, zoals ook vandaag weer het geval was.

Jeffrey had zich vaak afgevraagd of haar hoge moraal, onwrikbare principes en ijzeren discipline - om nog maar te zwijgen van de strijdlust die ze in haar werk tentoonspreidde - voortkwam uit haar jeugd, waarin ze veel was gepest vanwege haar slechtiendheid. Kinderen kenden soms geen medeleven met elkaar. Het aantal keren dat ze vroeger was uitgescholden voor *schele* en *jampotjes* was niet te tellen. Misschien was dat een belangrijke drijfveer geweest om in haar volwassen leven dingen recht te willen zetten. Zelf ontkende ze altijd ook maar de geringste invloed van haar jongere jaren en haar slechtiendheid op de keuzes die ze in haar leven maakte, maar hij betwijfelde soms of ze het meende.

In elk geval was ook zij laat thuisgekomen. De oppas, Angélique - een studente die twee straten verderop woonde - had de kinderen van school opgehaald, eten gegeven en in bed gelegd.

Zo ging het vaak, en Jeffrey vroeg zich regelmatig af of het wel verstandig was om dit vol te houden. Catherine en hij hadden allebei een veeleisende baan en ging dat op den duur niet ten koste van de kinderen? Maar hij had hard gewerkt om chirurg te worden. Hetzelfde gold voor Catherine en haar carrière. En als je eenmaal iets had bereikt, na het opofferen van veel bloed, zweet en tranen, was het moeilijk om vrijwillig een stapje terug te doen. Zo dacht hij erover en Catherine ook. En dus bleven ze de gevolgen van het opbouwen van een carrière voor de kinderen voor zich uitschuiven.

Jeffrey ging naar boven om zijn kroost nog even te zien.

‘Ze logeren vannacht bij elkaar,’ zei Catherine. ‘Dat hebben ze blijkbaar aan Angelique gevraagd en zij vond het goed. Ze liggen in Florans kamer.’

‘Oké,’ zei Jeffrey.

Hij ging naar de kamer van Floran, wilde voorzichtig de deur openen en voor zijn eigen gemoedsrust vaststellen dat ze lekker lagen te slapen, toen hij een stem achter de deur hoorde.

Een zware, brommende stem.

Absoluut geen kinderstem.

Alle vermoedheid was plotseling verdwenen. Eerst was Jeffrey alleen maar stomverbaasd. Toen sloeg de angst om zijn hart. Hij kon niet precies horen wat die zware stem zei. Het was een onverstaanbaar gemompel.

Met bonzend hart opende hij de deur en keek de duisternis van de slaapkamer in. Het was helemaal donker. De gordijnen waren dicht, het schijnsel van de straatlantaarns scheen niet naar binnen en hij zag niets.

Met trillende vingers zocht hij naar de schakelaar van de lamp aan het plafond. Het licht ging aan...

... En hij zag Floran slapen, naast Jasmijn.

Behalve zijn kinderen was er niemand in de kamer.

Floran knipperde met zijn ogen en leunde op een elleboog. ‘Wat isser, papa?’

Jeffrey stapte naar binnen en zag alleen Florans bed, Jasmijns matras, kast, speelgoed. ‘Ik... wilde... even kijken...’ stamelde Jeffrey.

Nu werd Jasmijn ook wakker. ‘Papa!’ kraaide ze, blij om hem te zien.

Jeffrey hurkte neer bij zijn kinderen. Jasmijn vloog in zijn armen. ‘Heb je... heb je niets gehoord?’ vroeg hij, terwijl hij een blik wierp op Floran.

‘Gehoord? Wat dan?’

‘Nou...’ begon Jeffrey, maar hij ging niet verder. Het was vrij duidelijk dat ze niets hadden gehoord. Hij had zijn kinderen wakker gemaakt. Ze hadden geslapen. Die stem had alleen *hij* gehoord. En daarmee had hij zich vergist. Het was een lange dag geweest en dat had er vast mee te maken.

Hij knuffelde Jasmijn, aaide Florans hoofd, dekte hen weer toe met de deken, deed het licht uit en sloot de deur.

Hij ging niet meteen naar beneden. Hij bleef nog een tijdje op de overloop staan, met zijn oor tegen de deur, en hij luisterde. Hij *bleef* luisteren en stond daar nog steeds toen Catherine ook de trap op kwam en verwonderd - en met een ietwat snerpemde stem - vroeg wat hij aan het doen was. Hij hoorde niets meer

achter die deur, in de kamer van zijn kinderen, en het leek er steeds meer op dat hij zich vergiste. Hij besloot Catherine niet ongerust te maken.

‘Niets,’ zei hij. ‘Kom, wij gaan ook naar bed. Ik in ieder geval wel.’



De ene dag was de andere niet. Soms zat het tegen en liep alles vertraging op, dan gingen de dingen ineens weer van een leien dakje. Jeffrey maakte dat laatste de volgende dag mee. De twee operaties die hij had verlieten soepeler dan verwacht, zonder complicaties. Met zijn patiënten bezoeken was hij ook eerder klaar. Hij kon zelfs voor de verandering aan het eind van de middag een uur vroeger naar huis en was daar eerder dan Catherine, wat een zeldzaamheid was. De kinderen waren ook braaf en haalden geen streken uit. Deze dag was er een om in te lijsten.

Hij ontkwam er dus niet aan om weer een verhaaltje voor te lezen. Ook deze avond logeerden de kinderen in Florans kamer. Zoals gewoonlijk zat Jeffrey tussen hen in op het bed, sloeg het boek van *Jip en Janneke* open en bladerde naar een verhaaltje. ‘Deze is wel leuk,’ zei hij. ‘Jip en Janneke gaan naar een pretpark waar je ook kunt zwemmen. Wat denk je, zullen wij deze zomer ook naar zo’n pretpark gaan?’

Hij keek opzij naar Floran en Jasmijn, verwachtte enthousiaste instemming, maar kreeg die niet. Jasmijn keek plotseling een beetje angstig. Floran dook geschrokken weg van zijn vader. Jeffrey fronste. ‘Wat nu? Is dat niet leuk?’

‘Nee!’ riep Floran. ‘Echt niet. Er zijn van die glijbanen, die ronde glijbanen, met van die *buizen* en daar kun je doorheen glijden. Maar in die buizen... in die buizen zitten *monsters*. Als je naar beneden glijdt, grijpt een van die monsters je *en eet je op!*’

Jeffrey schoof zijn wenkbrauwen nog dieper naar beneden. ‘Wat vertel je me daar? Hoe kom je daar nou bij?’

‘Dat staat in het boek!’ beweerde Floran met grote stelligheid.

‘Dit boek?’

‘Ja, dat verhaaltje!’

‘Echt niet,’ beweerde Jeffrey. Hij had het verhaaltje nog niet gelezen, maar daar was hij toch wel vrij zeker van.

‘Wel waar!’ riep Floran.

‘Ik weet heel zeker...’ begon Jeffrey, tot hij stilviel omdat het was alsof iemand met een hamer op zijn hoofd sloeg. Zo krachtig was het besef dat hem plotseling trof. ‘Heeft... *Richie* jullie soms weer voorgele-

zen?’

Floran keek een beetje beteuterd. Daarom deed Jasmijn dat ook. Ze deed hem met alles na.

Jeffrey legde het boek weg. ‘Kom eens hier, bij mij. Allebei. Jasmijn, op deze knie. Floran, op de andere. We moeten even praten.’

Catherine stond nu ook in de deuropening. De kinderen hadden net gedoucht en zij had de badkamer droog gemaakt, maar in plaats van terug te gaan naar haar bezigheden, stond ze nu met gespitste oren mee te luisteren.

‘Was dat toen jullie gisteren in bed lagen? Ik hoorde een stem in de kamer,’ zei Jeffrey. ‘Dat dacht ik tenminste.’

Hij keek met een scheef oog naar Catherine aan wie hij die ervaring nog niet had verteld. Haar mond viel open. Maar ze zette geen keel op. Nog niet.

Floran keek sip naar de vloer en Jasmijn ook. ‘Het moet geheim blijven,’ zei de jongen. ‘Omdat hij anders misschien niet meer komt.’

Jeffrey deed zijn best om zijn kalmte te bewaren en zijn hoofdhaaren niet overeind te laten staan. Hij wierp weer een blik op Catherine en zag de wijd opengesperde ogen achter haar dikke brillenglazen.

‘Wanneer kwam hij jullie kamer binnen?’ vroeg Jeffrey, en nu klonk zijn eigen stem snerpnd in zijn oren.

Floran haalde zijn schouders op. Hij kon nog geen klok kijken en tijd zei hem niets. Hoe dan ook was Richie was blijkbare in hun kamer geweest voordat hij thuis was gekomen. Catherine, iets eerder van haar werk dan hij, had ook niets gehoord of gezien in de kinderkamer.

‘Maar Angelique was er toch?’ hoorde Jeffrey zichzelf zeggen.

‘Angelique was beneden, in de woonkamer,’ zei Floran.

‘Dus ze heeft Richie niet gezien, bedoel je,’ zei Jeffrey.

Opnieuw knikte Floran.

‘Richie komt vaker, als ik het goed begrijp,’ zei Jeffrey, met toenemende bezorgdheid in zijn stem.

Floran bleef knikken.

‘En Richie heeft een keer dat verhaaltje over het zwembad voorgelezen.’

Floran bevestigde opnieuw door met zijn hoofd te knikken.

Jeffrey trok zijn kinderen nog dichter tegen zich aan. ‘Vertel eens, wie is Richie? Heeft hij daar zelf ooit iets over gezegd?’

Nu haalde Floran zijn schouders op.

Jeffrey keek naar Jasmijn. ‘En jij, weet jij dat?’

Jasmijn schudde haar hoofd.

‘Waar komt hij vandaan, weten jullie dat misschien?’

Florans ogen begonnen te glinsteren. Hij wees naar de nis waarin de kledingkast stond. Beter gezegd, naar de lege ruimte naast die kast. ‘Hij staat altijd in die hoek, daar.’

Jeffrey staarde naar de plek waar Florans vinger naar wees, eigenlijk precies hoog en breed genoeg voor een volwassen man om te staan. Hij kreeg kippenvel. ‘Dus... Richie staat daar altijd, in die hoek.’ Zijn stem was plotseling schor. ‘En hoe ziet hij eruit, die Richie?’

‘Oud,’ zei Floran prompt. ‘Ouder dan jij.’

‘Jullie slapen vannacht in ons bed,’ riep Catherine toen. Ze had op de drempel van Florans kamer gestaan en posteerde zich nu met gekruiste armen voor haar man en kinderen.

‘Ik wil er niets meer over horen. Jullie blijven *niet* in deze kamer. Jullie slapen bij *ons*.’

Haar bril was naar het puntje van haar neus gegleden en ze leek ineens op zo’n stijve, harkerige juf van een ouderwetse kostschool, waar kinderen altijd bang voor waren.

Het was alweer een tijd geleden dat Jasmijn en Floran in het bed van hun ouders hadden geslapen. Eigenlijk alleen als ze, net als Janneke, een beetje ziek waren. Maar in dit geval kon Jeffrey zich de reactie van Catherine heel goed voorstellen. Hij was het er ook mee eens.

Catherine nam het heft in handen. ‘Komen jullie maar mee,’ zei ze streng, en Floran en Jasmijn liepen gedwee achter hun moeder aan.

Jeffrey bleef nog een tijdje op Florans bed zitten, het verhalenboek van *Jip en Janneke* op zijn schoot. Hij bleef aandachtig kijken naar de lege ruimte naast de kledingkast. Hij zag niets, behalve een donkere schaduw die er nu eenmaal hoorde te zijn omdat het licht van de plafondlamp niet tot in de nis scheen.

Uiteindelijk stond Jeffrey op en ging vlak voor de holte in de muur staan.

‘Is er iemand?’ fluisterde hij. ‘Als er iemand is...’

Toen hij dat uit zijn mond hoorde, huiverde hij.

Misschien verwachtte hij half en half dat er nu een soort geestverschijning uit de schaduwen tevoorschijn zou komen.

Maar dat gebeurde niet.



Catherine kwam uit hun slaapkamer. Normaal deed ze altijd elke deur dicht; deze keer liet ze hem op een kier staan. De kinderen lagen in bed. Jeffrey zat aan de eetkamertafel en zij ging tegenover hem zitten.

‘Ik heb even snel de oude babyfoon van zolder gehaald,’ zei hij. ‘Ik heb de camera in Florans kamer gezet. De monitor...’ Hij hield die in één hand en plaatste het schermpje voor zich op de eettafel. ‘... Die zet ik op mijn nachtkastje naast ons bed. Zoals we altijd deden. Als er iets in Florans kamer is, zien en horen we het.’

Vorig jaar had hij de babyfoon opgeruimd. Zoals veel afgedankte spullen was de babyfoon op zolder beland, als laatste tussenstop naar vuilniszak en stortplaats.

Op dit moment was hij blij dat hij het apparaat nog niet had weggegooid. Het was een handig dingetje op zich. De camera sprong aan als er een beweging of geluid werd geregistreerd en de gekoppelde monitor liet je dan zien wat er in de kamer van je kind gebeurde.

Vooral in dit geval hoopte hij uit de grond van zijn hart dat de monitor de hele nacht op zwart zou blijven staan en dat in Florans kamer, waar niemand sliep, geen geluid en geen beweging zou worden geregistreerd.

‘Ik ben bang, Jeffrey,’ zei Catherine.

Hij legde zijn handen op de hare. ‘Ik begrijp het ook niet. Maar het zijn kinderen. Ze zijn nog heel klein. Je weet niet wat ze bedenken. Of misschien doen ze iets na wat ze op de iPad hebben gezien. Ik denk dat het goed is als we daar meer aandacht aan besteden. Ik denk dat het zoiets is.’

Catherine liet haar kin zakken en ze aarzelde bij die uitleg. Hij kende haar lang genoeg om te weten wanneer ze iets van hem aannam en wanneer niet.

Hij kon het haar niet kwalijk nemen. Zelf wist hij niet wat hij moest geloven.



Een geluid wekte Jeffrey.

Slaapdronken was hij even in de war, niet begrijpend waarom hij Jasmijns kleine lichaam naast zich voelde en niet Catherine. Toen drong alles weer tot hem door.

Er klonk een blikkerig geluid uit de monitor van de babyfoon. Zijn hart stond even stil, hij kwam overeind, leunde op een elleboog en keek naar het kleine scherm.

Het beeld was aangesprongen. Hij zag het onbesla- pen bedje van Floran. En hij hoorde een brommende stem. Hij pakte de monitor op en hield hem vlak voor zijn ogen, maar hij kon niet zien van wie die stem was. Hij zag niemand op de monitor. Er was geen beweging waarneembaar en het licht in die kamer was uit, want het beeld op de monitor was met nachtzicht.

De stem moest dan van iemand komen die buiten het bereik van de camera was. Hij had de camera op de lage boekenplank gezet, naast Florans bed. Vlak achter de camera was die nis.

En *daar* leek de stem vandaan te komen.

Jeffrey probeerde te verstaan wat de bromstem zei, maar dat was onmogelijk. Teveel ruis, het klonk als het gezoem van een zwerm wespen.

‘Jeffrey?’ De bezorgde stem van Catherine, achter zijn rug.

Jeffrey’s hart bonsde in zijn borstkas. ‘Dit kan gewoon niet,’ zei hij toen, tegen zichzelf, niet tegen Catherine.

Hij trok zijn pantoffels aan en liep naar Florans kamer.

Voordat hij naar binnen ging, keek hij even achterom. Catherine volgde hem niet. Maar hij verwachtte dat het niet lang zou duren voordat ze toch in beweging zou komen. Haar kennende zou ze hem sterk afraden om Florans kamer te onderzoeken. Juist *omdat* hij had gehoord, en zij ook, dat daar iets was. Iets dat er niet *kon* zijn. Iets onverklaarbaars.

Jeffrey had angst. Maar hij wilde het niet afleggen tegen een vijand in zijn eigen huis, hoe raadselachtig en spookachtig ook.

Hij wist niet of wat hij deed verstandig was. Hij wist wel dat hij niet anders kon.

Hij luisterde met zijn oor tegen de deur. Nu hoorde hij niets. Misschien wist Richie dat hij hier stond en zweeg hij daarom? Misschien stond die Richie zelfs wel vlak achter deze deur te wachten tot hij open zou gaan?

Jeffrey hoorde voetstappen beneden. Catherine was uit bed gekomen en kwam achter hem aan, zoals hij had verwacht. Nog even en dan stond ze naast hem en zou ze hem ompraten om niet naar binnen te gaan.

Jeffrey klemde zijn tanden op elkaar, duwde de klink van de deur naar beneden, stak zijn hand in de duisternis naast de deur en gaf een ram op het lichtknopje.

Het plafondlicht ging aan. Hij gooide de deur verder open en staaarde met wilde ogen de kinderkamer rond. *Niets.*

Alleen het bed, de kast, de plank met de camera, de gebruikelijke rommel. En het matras waarop Jasmijn zou hebben geslapen.

Hij deed een stap naar binnen, net toen Catherine achter hem kwam staan. Ze was te laat om hem tegen te houden en nu keek ze met hem mee, zag hij na een korte blik over zijn schouder.

Er was één plek die Jeffrey heel goed wilde bekijken. Hij hield zijn adem in en ging voor de nis naast de

kast staan.

Maar ook in die holte in de muur zag hij niets.

Iets van de spanning gleed van hem af. Catherine stond nog steeds achter hem. Jeffrey keek om zich heen.

‘Niemand hier,’ zei hij uiteindelijk.

Catherine schuifelde aarzelend de kamer in en schoof haar bril omhoog over haar neus. Ze blikte gejaagd door de ruimte. Ze keek ook in de kledingkast en bukte om onder Florans bed te kijken.

Eindelijk ving haar blik de zijne. ‘We hebben het *allebei* gehoord.’

‘Ja,’ zei Jeffrey. ‘En het kwam uit de nis. Ik weet het zeker.’

‘Wat is er aan de hand?’ vroeg Catherine.

Waarheidsvinding was waar haar werk om draaide. Maar zoiets als dit had ze nog nooit meegemaakt. Hij hoefde alleen maar naar de angst en ontzetting in haar stem te luisteren om daar niet aan te twijfelen.

Hij haalde zijn schouders op. ‘Ik ga het de kinderen vragen.’

Hij liet na enige aarzeling het licht aan en stapte de kamer uit. Toen draaide hij zich weer om en draaide de camera van de babyfoon zodat die op de nis gericht was. Daarna verliet hij de ruimte weer en beende naar zijn kinderen.

De twee zaten met rechte ruggen in het ouderlijk bed te wachten. Jeffrey ging op de ene rand zitten en Catherine op de andere.

‘Ik wil dat jullie heel *goed* nadenken,’ zei hij. ‘Richie komt soms voorlezen. Hoe ziet hij er *precies* uit?’

Jasmijn fronste en bracht nadenkend een vinger naar haar lippen, maar ze zei niets.

Floran hoefde er niet over na te denken en had meteen een antwoord klaar. ‘Hij is oud.’

‘Dat heb je al gezegd, Floran,’ zei Jeffrey. ‘Maar wat nog meer, behalve oud?’

‘Hij had geen haar,’ zei Jasmijn.

‘Ja,’ bevestigde Floran. ‘Hij had geen haar. Hij was kaal.’

‘En dik,’ zei Jasmijn weer. Ze strekte haar armpjes en bracht haar vingertoppen zo ver mogelijk van haar buik bij elkaar, om aan te geven hoe dik.

‘En hij droeg een blokjesshirt,’ zei Floran. ‘Blauwe en rode blokjes. En een broek zoals jij, als je in de tuin werkt.’

‘Een spijkerbroek zul je bedoelen,’ zei Jeffrey.

Hij probeerde kalm en beheerst te klinken. Maar zo voelde hij zich niet meer. *Kaal*, hadden ze gezegd. En *dik*. Hij moest ergens aan denken.

Iets vervelends.

Na die nacht gebeurden er geen vreemde dingen meer.

Floran en Jasmijn sliepen voortaan bij hun ouders in één bed. Catherine wilde niet meer dat ze in hun eigen kamer sliepen. Ze wilde ook niet dat Jasmijn in haar kamer sliep, met Floran als logé. Ze

wilde de kinderen zo dicht mogelijk bij haar houden en ze niet uit het oog verliezen. Het lukte haar om vrij te nemen van haar werk. Op af en toe een vakantie na, had ze de afgelopen jaren zelden een dag vrij genomen. Nu vond ze het geen probleem om haar dossiers tijdelijk over te dragen aan collega's.

Catherine was dus thuis de week na de nacht dat ze allebei die stem via de babyfoon hadden gehoord, en de tweede week ook. Ze verloor haar kinderen niet uit het oog en misschien was dat de reden dat Richie zich niet meer liet horen.

Voor Jeffrey was vrij nemen moeilijker. Hij had patiënten met complexe indicaties. Er waren operaties die geen uitstel duldden. Maar alle minder belangrijke taken delegerde hij. Vooral plichtmatige patiëntbezoeken werden op een laag pitje gezet. Zo was ook hij vaker thuis dan voorheen en hoefde Angelique niet meer op te passen.

Richie werd de eerste dagen angstvallig doodgezwegen. Ook daarna spraken ze niet over hem, maar was hij niet meer constant in hun gedachten.

Nog steeds was de camera van de babyfoon in Florans kamer naar die nis gericht en stond de monitor op Jeffrey's nachtkastje aan, maar het beeld bleef op zwart, hele nachten lang. Uiteindelijk lukte het Jeffrey om in slaap te vallen zonder de angst dat het blikkerige geluid van die monitor hem wakker zou maken.

Overdag ging hij nog regelmatig in Florans kamer kijken - naar de nis in het bijzonder - maar hij werd elke keer gerustgesteld omdat er niets te zien was, en het onbehagen om die kamer binnen te gaan werd steeds minder.

Jeffrey en Catherine hadden geen geheimen voor elkaar. Ze hadden de gewoonte om alles te bespreken, de goede en de slechte dingen. Maar zij wilde niet over Richie praten en hij ook niet. De kinderen leken Richie



al snel te vergeten en voor hen waren de dagen als vanouds. Floran naar school, Jasmijn naar de crèche, spelen met vriendjes en 's avonds een verhaaltje voor het slapengaan. Alleen las Jeffrey ze voor in de slaapkamer van de ouders, niet meer in de kamers van de kinderen. Dat was het enige verschil.

Ergens in de twee weken die volgden na de nacht dat Jeffrey en Catherine die bromstem in Florans kamer hadden gehoord, had Jeffrey een nachtmerrie. Een die hij zich levendig kon herinneren toen hij wakker werd, badend in het zweet. Catherine zei dat hij had gegild in zijn slaap. Floran en Jasmijn waren ook wakker geschrokken.

'Je brulde,' zei Catherine bezorgd. 'Je was met je armen aan het maaien. Het leek alsof je werd achtervolgd.'

'Dat werd ik ook,' zei Jeffrey met een zucht. 'Ja, dat werd ik.'

'Wat heb je dan gedroomd, papa?' vroeg Floran.

Maar hij wilde het niet vertellen. Geen haar op zijn hoofd die het zelfs maar overwoog. Hij ging niet praten - zeker niet nu, in het holst van de nacht - over wie hij dacht dat Richie was.



Jeffrey legde zijn iPhone neer.

'Ik moet dringend naar het ziekenhuis,' zei hij tegen Catherine, die in de keuken een appeltje stond te schillen. Ze antwoordde met een grimas en wreef over haar buik.

'Gaat het?' vroeg hij.

'Ik voel me niet lekker vandaag,' zei ze. 'Ik weet niet wat het is. Buikpijn. Ik ben rillig. Ik heb het koud. De hele dag al. Het wordt steeds erger, eerlijk gezegd.'

'Een griepje misschien,' zei Jeffrey.

'Dat zou best kunnen,' zei ze. 'Waarom moet je naar het ziekenhuis?'

'Een complicatie bij een patiënt,' zei hij. 'Een inwendige bloeding in de schedel. Een spoedoperatie is noodzakelijk.'

'Ga maar gauw,' zei ze.

'Weet je zeker dat je het redt?'

'Natuurlijk,' zei ze en glimlachte.

'Zal ik Angelique bellen?'

'Echt niet.'

Jeffrey pakte zijn jas en autosleutels en verliet het huis.

Het was zaterdagmiddag, de kinderen waren vrij en er was eigenlijk niets dat per se gedaan moest worden. Voor één keer kwam dat heel goed uit. Catherine was moe. Ze had watten in het hoofd, spierpijn, naast dat

ze het koud had en misselijk was.

Ze besloot te gaan liggen. Even nergens aan denken. Ze zette de televisie aan voor de kinderen, legde speelgoed klaar en zei tegen Floran en Jasmijn dat ze vandaag mochten doen wat ze leuk vonden. Floran was het er helemaal mee eens en Jasmijn begon meteen te kwebbelen over wat ze op YouTube wilde kijken. Floran had al door hoe hij de afstandsbediening moest gebruiken. Catherine vroeg hem lief te zijn voor zijn zusje en te doen wat ze van hem vroeg. Hij was toch een grote jongen? Grote jongens hielpen hun kleine zusjes. Floran zei stoer dat hij op zijn zusje zou passen.

Catherine ging op bed liggen en staaarde naar het plafond. Alles draaide en tolde voor haar ogen. Ze was *echt* ziek aan het worden. Misschien had ze iets verkeerd gegeten, of was ze besmet geraakt met een bacterie of virus. Door iemand in de supermarkt, of op het schoolplein, terwijl ze een praatje had gemaakt met een andere moeder. Hoe dan ook, ze had het opgelopen. Hopelijk was het een griepje van niks. Een uurtje slaap zou vast goed doen.

Ze sloot haar ogen.



En ze werd wakker van een geluid.

Blikkerige stemmen, alsof ze uit een microfoon met ruis kwamen. Dat kon niet kloppen. Wat wel kon kloppen, besefte ze even later.

Met een ruk keek ze opzij, naar de babyfoon op Jeffrey's nachtkastje.

De monitor stond niet langer op zwart. Er was beeld. Alleen was het voor haar een troebele brij, want ze had haar bril niet op. Ze reikte naar haar bril, naast haar op haar nachtkastje, zette hem op en met kloppend hart schoof ze dicht naar de monitor toe. Het beeld was van Florans kamer en toonde de holte in de muur naast de kast, waar Jeffrey de camera op had gericht.

Eén van de schelle geluiden was de stem van Floran. Ze hoorde ook Jasmijn. Beiden waren uit het zicht.

En *toen* hoorde Catherine een zware, brommende stem.

Alleen die stem. Nog steeds verscheen niemand in beeld.

Ze gleed in paniek van het bed en begon te strompelen. Onder haar voeten leek de vloer te schommelen, alsof ze zich op een schip in een zware storm bevond. Het zweet brak haar uit. Haar gezicht gloeide.

Ze voelde zich slechter dan voordat ze was gaan liggen; ze was er werkelijk hondsberoerd aan toe. Maar de angst was erger. Het was alsof ze wakker was geworden in een nachtmerrie.

‘Jasmijn!’ riep ze met schorre stem, op weg naar Florans kamer. ‘Floran! Wat heb je gedaan? Waarom ben je naar die kamer gegaan?’

Ze bereikte, de misselijkheid negerend, de trap en het beklimmen van de treden was vermoeiend. In Florans kamer brandde het licht. Toen ze was gaan liggen, was het midden op de dag geweest. Blijkbaar had ze veel langer dan een uur geslapen. Ze hoorde Floran een kreet slaken toen ze de kamer binnen sjokte.

Floran zat op zijn bed. Jasmijn zat naast hem. De twee keken naar iets, bijna gefascineerd. Ze sleepte zich naar haar kinderen toe. Ze keken haar even aan...

... En toen een beetje *naast* haar.

‘Mama, Richie staat achter je,’ zei Floran, alsof het de normaalste zaak van de wereld was.

Achter haar was de kast. En daarnaast was die nis.

Catherine had nog tijd om de conclusie te trekken dat er iets vreselijk mis was, en toen voelde ze een harde duw in haar rug.

Ze tuimelde voorover en de bril viel van haar gezicht.

Meteen werd de wereld een waas. Ze draaide zich om, naar die vervloekte nis, en ze zag iets bewegen in de waas voor haar ogen. Ze kon op geen enkele manier waarnemen wat het was. Een schimmige vorm, dat was alles wat ze kon onderscheiden.

Ze verstijfde, hoorde iemand krijsen en besepte dat zij het zelf was. De gedaante bleef vormloos bewegen.

Ze merkte dat iemand iets in haar rechterhand stopte. Het was Jasmijn en wat ze voelde was haar bril. Catherine zag geen steek en zette de bril weer op.

Voor het eerst kreeg ze een duidelijk, scherp beeld van Richie.

Ze gilte nog harder.



Jeffrey trok zijn groene operatiejas uit en desinfecteerde zijn handen nog een keer. De operatie was geslaagd. Hij had er alle vertrouwen in dat er geen complicaties meer zouden optreden bij de patiënt.

Toch bespeurde hij geen opluchting. Er hing iets in de lucht dat hem verontrustte. Iets dat onheilspellend genoemd kon worden. Iets dat *mis* zou gaan. Jeffrey had een heel slecht voorgevoel en wilde maar één ding: zo snel mogelijk naar huis. Hij had Catherine ziek achtergelaten, dat zou het zijn. Hij *hoopte* dat het al-

leen dat was. Daar kon hij iets aan doen. Hij zou Catherine naar bed sturen zodat ze kon rusten en hij zou voor de kinderen zorgen. Hij zou voor het eten zorgen, misschien wat halen of laten brengen, en dan zou alles weer op zijn pootjes terecht komen.

Maar tegelijkertijd vreesde hij dat het veel meer was dan een griepige Catherine. Soms kon je groter onheil *voelen* aankomen en diep in zijn hart wist hij dat dit zo'n moment was.

Hij hield zich altijd aan de maximumsnelheid. Hij reed nooit te hard. Vandaag wel, en het kon hem niet schelen als hij geflitst werd. Zolang hij maar niet werd aangehouden door een patrouillerende politieauto, want dan zou het nog langer duren voordat hij thuis was. Nerveus en gekweld door een storm van onrust in zijn lichaam zat hij achter het stuur en vroeg zich af waarom hij deze operatie in hemelsnaam niet aan een collega had gegeven, waarom hij zich *toch* had laten verleiden om zijn plicht te doen.

Alleen was het nu te laat. Hij *had* zijn plicht gedaan, hij had niet gefaald, maar wat was de prijs die hij ervoor moest betalen?

‘Misschien is het niet zo erg,’ fluisterde hij tegen zichzelf. ‘Misschien is er niets aan de hand. *Waar-schijnlijk* is dat zo en ben ik gewoon gestrest.’

Hij kon dit natuurlijk niet uitsluiten, maar hij wou dat hij het kon geloven.

Hij bereikte de afrit van de snelweg, reed te hard door de bebouwde kom en scheurde met een te scherpe bocht de oprit van zijn huis op. Hij zette de motor af, rukte de sleutel uit het contact en rende naar de voordeur. Met trillende vingers probeerde hij de huis-sleutel in het sleutelgat te schuiven, wat opnieuw tijd kostte. Uiteindelijk kreeg hij de deur open, rende door de gang naar de woonkamer.

Op een bepaalde manier was de rust en kalmte van het tafereel dat hem trof zo verbijsterend - omdat hij iets heel anders had verwacht - dat hij even zijn gedachten moest ordenen.

Alle lichten waren aan. Floran en Jasmijn zaten op de bank. Ze *zaten* daar gewoon. Het enige wat niet klopte, de dissonant in het beeld, was dat de televisie uit stond. Ze zaten eigenlijk alleen 's avonds op de bank in de woonkamer als de televisie *aan* stond. Bovendien was het half negen. Normaal lagen ze om zeven uur in bed. Waarom waren ze nog wakker?

‘Mama is boven. Met Richie,’ zei Floran, alsof hij wilde zeggen dat hij vandaag leuk had gespeeld.

Jeffrey's hart zakte als een baksteen naar beneden. Zijn adem stokte in zijn keel. Het gevoel van onheil sloeg toe als een thermometer die plotseling extreme waarden aangeeft.

Hij stormde de trap op naar boven en zag maar één kamer waar het licht aan was. Die van Floran. Hij struikelde half naar binnen.

Catherine lag op de vloer.

Ze was wakker. Haar ogen waren open. Achter haar bril zag hij een onbeschrijflijke angst in haar ogen. Hij hurkte bij haar neer.

Ze draaide haar hoofd niet naar hem toe; ze bleef naar het plafond staren. ‘Hij is oud,’ mompelde ze, en omdat ze hem niet aankeek, vroeg hij zich af of ze wel beseftte dat hij naast haar knielde. ‘De kinderen hadden gelijk, hij is echt oud. En kaal ook. En hij draagt dat blokshirt.’

Snel onderzocht hij haar lichamelijk. Hij zag nergens verwondingen. Geen fysieke, in ieder geval. Ze zag eruit alsof ze in shock was. Dat was op een bepaalde manier hoopvol, want het had erger kunnen zijn. Van een shock kon je herstellen.

‘Kun je staan? Ik zal je helpen. Ik breng je naar beneden. Is dat goed?’

Catherine maakte geen beweging. Ze bleef liggen. Hij schoof een hand onder haar rug en met zachte hand dwong hij haar eerst half overeind, toen helemaal. Hij hield haar stevig vast terwijl ze opstond en begeleidde haar stapje voor stapje de kamer uit.

Toen hij trede na trede afdaalde, bedacht hij dat hij - behalve haar - niets in de kamer had gezien. Hij had geen blik geworpen op die nis. Maar dat vond hij op dit moment niet belangrijk. Het enige wat er wel toe deed hield hij met zijn beide handen met zorg en liefde vast, wakend over haar, hij wilde voorkomen dat ze van de trap zou vallen. Eerst moest hij voor zijn vrouw zorgen, al het andere kwam later.

Hij schuifelde met haar door de woonkamer in de richting van hun slaapkamer, langs de kinderen die nog steeds op de bank zaten en deze keer niets zeiden, maar je kon in hun kleine oogjes de bezorgdheid zien die zij ook voelden.

Jeffrey legde Catherine op bed. Hij bleef bij haar. Een hele tijd. Ze zei niets en hij vroeg haar niets. Het was er de tijd niet voor. Catherine staaarde langs hem heen, naar het plafond. Ze voelde koud aan, dat wel. Maar ze had geen lichamelijke wonden, daar was hij zeker van. Ze was gewoon geschrokken. Heel erg geschrokken.

Haar ogen gleden dicht. Hij zette haar bril af en legde hem naast haar op het nachtkastje. Hij wachtte nog even, sloop toen de kamer uit en merkte nu pas op dat Floran en Jasmijn in de deuropening stonden te kijken. Misschien stonden ze daar al een tijdje. Hij gebaarde ze met een vingerbeweging naar achteren te stappen en dat deden ze. Voorzichtig sloot hij de slaap-

kamerdeur.

‘Terug op de bank, jongens,’ zei Jeffrey tegen zijn kroost. ‘En luister goed naar me. Ik wil dat jullie op je billen blijven zitten, wat er ook gebeurt of wat jullie ook horen. Heb je dat goed gehoord, Floran? En jij ook, Jasmijn?’

De kinderen knikten gedwee. Ze liepen naar de bank en kropen erop.

Jeffrey haalde diep adem en liep langs de twee opnieuw naar Florans kamer.



Hij sloot de deur achter zich. Hij was nu alleen in de kamer. Alleen met Richie, die hij eindelijk voor het eerst zelf zag, in de holte in de muur naast de kast.

Richie zag eruit zoals Jeffrey hem voor het laatst had gezien, vlak voordat hij stierf. Richie was nog steeds kaal, nog steeds zwaarlijvig. Het enige was dat Jeffrey hem nooit in een blokshirt had gezien. Alleen in de wijde pyjama die hij in zijn ziekenhuisbed had gedragen. Nou ja, niet alleen die pyjama. De laatste kleding die Richie had gedragen was alleen zijn onderbroek. Het witte laken dat in de operatiekamer over zijn dode lichaam was geschoven, was immers van het ziekenhuis.

Jeffrey had hem ook niet aangesproken als Richie, maar als *Richard*. Vaker als *meneer Wolff*. Jeffrey had een vermoeden gehad dat het wel eens om meneer Wolff kon gaan sinds Floran en Jasmijn die beschrijving van Richie hadden gegeven. Toch was het bij een vermoeden gebleven. Hij geloofde niet in geesten. Dat was het. Of misschien geloofde hij er in dit geval wel in, maar had hij toch besloten zijn kop in het zand te steken. Misschien had hij gedacht dat meneer Wolff vanzelf zou verdwijnen, zoals na regen zonneschijn komt en na winter lente. Ja, misschien had hij dat gedacht. Of gehoopt.

‘We wisten niet hoe groot die tumor was,’ zei Jeffrey zacht. ‘Op de scan was het niet te zien. Het is zeldzaam, maar af en toe laat een scan niet alles zien. Die tumor was verborgen. Heel diep verborgen. Begrijp je dat? *Wil je dat begrijpen?*’

Hij hoorde zijn schorre stem. Hij keek naar meneer Wolff. Naar *Richie*. En Richie keek terug.

‘De complicaties ...’ vervolgde Jeffrey. Hij dacht na en schudde zijn hoofd. ‘De complicaties konden we niet voorzien. We hebben alles gedaan wat we konden. Maar de operatie ging toch mis. De bloeding was niet te stelpen...’

Jeffrey wilde nog zeggen dat zoiets hem nooit eerder was overkomen en het was een zeldzaamheid voor iedere chirurg. Maar daar had Richie niets aan en hij zei het dan ook maar niet.

Jeffrey haalde heel diep adem. 'Het spijt me!' riep hij toen. 'Het spijt me enorm. En dat *meen* ik. Niet alleen omdat je nu voor me staat. Ik ben een chirurg en ik wil dat mijn patiënten...'

... *Levend van de operatietafel komen*, dacht hij.

'... Weer gezond worden. Ik heb er alles aan gedaan. Je moet me geloven. Maar uiteindelijk kon ik er niets aan doen. Het... het *spijt* me.'

Hij bleef Richie strak aankijken. Hij trilde over zijn hele lichaam.

En Richie bleef zwijgend naar hem kijken.



De volgende middag bracht Jeffrey Catherine een kom soep. Hij ging naast haar op bed zitten. Ze was er iets beter aan. Niet veel, maar elk klein beetje was een begin van meer.

'Hij is de patiënt die ik een paar maanden geleden verloor op de operatietafel,' zei hij en slaakte een diepe zucht. 'Ik heb je erover verteld. Het ergste wat ik in mijn carrière heb meegemaakt. En dat heb ik *hem* gisteravond ook verteld. Ik heb sorry gezegd. Ik verontschuldigde me. Ik zei dat ik mijn best voor hem had gedaan, mijn uiterste best.'

Jeffrey wachtte even. Catherine's blik was dof. Ze had nog steeds koorts, maar minder dan gisteravond. Wat er in haar hoofd omging was niet minder geworden. In haar ogen zag hij nog steeds de schok van wat ze had doorstaan. Jeffrey vroeg zich af of ze nu luisterde. Eigenlijk betwijfelde hij het.

'Ik keek diep in zijn ogen, wat heel vreemd was,' vervolgde hij. 'Omdat hij Richard was, maar tegelijk was hij het ook niet. Hij was... het was... echt vreemd.'

Jeffrey haalde nog eens diep adem. 'En hij zei niets. Hij las de kinderen blijkbaar voor, we hoorden zelf zijn stem door de babyfoon, maar tegen mij zei hij niets. Ik heb ook niets gevraagd. Ik zou toch geen antwoorden hebben gekregen... daar was ik vrij zeker van.'

Catherine reageerde nog steeds niet en zei niets. Het was alsof ze sliep met haar ogen open. Jeffrey maakte zich meer zorgen. Ze had geen lichamelijke verwondingen, maar psychische? Hij kon alleen maar raden hoe erg die schade was.

Wat was er met haar gebeurd? *Wat* had Richie met haar gedaan? Hij wist het niet, want zij deed haar

mond niet open. *Wanneer* ging ze weer praten? Hoe lang moest hij daarop wachten?

'Ik ben gegaan,' vervolgde hij, omdat hij zijn verhaal wilde afmaken, ook al wist hij niet eens of Catherine hem hoorde. Hij *moest* zijn verhaal afmaken.

'Ik draaide me om en ging weg. Ik... ging gewoon. Met mijn rug naar hem toe. Ik denk dat ik een half uurtje later nog een keer in die kamer ging kijken en hij was er niet meer. Ik denk dat ik gisteravond en ook vanochtend wel vijf keer ben gaan kijken. Maar elke keer was hij er niet. En het bleef de hele nacht stil. Ik hoop dat hij mijn excuses heeft geaccepteerd. Dat hij begrijpt dat ik alles heb gegeven, maar dat ik hem gewoon niet meer kon redden, dat hij uit mijn handen is geglipt.'

En dat was Jeffrey's verhaal. Hij kon het niet mooier maken dan het was. Hij kon het ook niet anders maken. Het was zoals het was.

Na regen komt zonneschijn. Na de winter komt de lente. Na angst komt opluchting. Na de dood het leven.

Nadat Jeffrey zijn spijt had betuigd, oprechte spijt, verscheen Richie niet meer in Florans kamer. De babyfoon bleef wekenlang aan in die kamer, de camera gericht op de holte in de muur. Maar de monitor in de slaapkamer van Jeffrey en Catherine bleef op zwart staan.

De kinderen sliepen niet meer in het bed van hun ouders, maar op matrassen naast dat bed. Catherine, die herstellende was, wilde nog steeds niet dat ze in hun eigen kamer sliepen. Zeker niet in de kamer van Floran.

Jeffrey stelde voor om van de logeerkamer een nieuwe kamer voor Floran te maken en zijn oude kamer voortaan als logeerkamer te gebruiken. De logeerkamer werd toch bijna nooit gebruikt. Catherine vond het een goede suggestie. En zo kwam de avond waarop de kinderen toch weer in hun eigen kamer gingen slapen. Jasmijn in haar oude kamer, Floran in zijn nieuwe kamer. De deur van Florans oude kamer was op slot en bleef op slot.



Op een nacht, het was al winter geworden, maakte Catherine Jeffrey wakker.

'Ik hoor iets,' fluisterde ze.

Slaapdronken werd Jeffrey bijna boos op Catherine omdat ze hem wakker had gemaakt, totdat hij zijn oren spitste.

Doffe geluiden weerklonken door de stilte.

Ze kwamen ergens uit het huis.

Jeffrey gleed uit bed en sloop de slaapkamer uit.

Catherine keek toe hoe hij ging. Ze ging rechtop in

bed zitten. Met één hand zocht ze op het nachtkastje naar haar bril. Haar vingers trilden. Schokkerig tikte ze per ongeluk tegen haar bril en stootte hem over de rand van het nachtkastje. Het montuur viel in de smalle spleet tussen nachtkastje en muur.

Ze vloekte. Dat was onhandig.

Ze duwde een hand in die spleet, voelde met haar vingertoppen een rand van het montuur, probeerde de bril tussen twee vingers omhoog te vissen, wat mislukte. De bril gleed nog dieper naar beneden en nu kon ze er helemaal niet meer bij. Het enige wat de inspanning opleverde was een pijnscheut in haar schouder.

En ze hoorde de doffe geluiden. Ze klonken plotse-ling nog luider, bonkeriger.

Catherine maakte zich zorgen over Jasmijn en Flo-
ran.

En over Jeffrey.

Plotseling verplaatste het gebonk zich razendsnel, alsof iemand naar boven rende, dwars door kamers heen.

Catherines hart stond stil. Ze dacht aan wat ze *die* avond had meegemaakt, de avond voor Jeffrey thuis was gekomen van zijn spoedoperatie.

Ze herinnerde zich wat ze had gezien.

Ze had de afgelopen weken besteed aan herstellen en zich voorgenomen om wat er was gebeurd achter zich te laten. Ze was bijna zover dat ze dat misschien

kon, maar nu...

Nadat ze dat bonkende geluid had gehoord, boven dit plafond, werd het weer rustig.

In feite werd het stil.

Catherine kon een speld horen vallen.

Ze gaf geen kik en zat nog steeds stokstijf in bed.

Hoe lang was Jeffrey al weg? Waar bleef hij? Moest ze hem niet zelf gaan zoeken? Alleen durfde ze niet.

Seconden gingen langzaam voorbij. Ze regen aaneen. Het werd een minuut, twee minuten, en dat was alleen nog maar de tijd dat het stil was gebleven, nadat die bonkende geluiden van boven waren opgehouden. En Jeffrey bleef weg.

De slaapkamerdeur kraakte. Er kwam iemand binnen. Haar bril lag achter het nachtkastje en ook al brandde het bedlampje, Catherine zag er niet meer van dan een schaduw. 'Jeffrey,' zei ze. 'Wat was dat? Schat, wat was dat?'

De schaduw kwam dichterbij. Naar het bed toe, naar haar toe, en hij ging naast haar zitten.

Hij pakte haar boek dat op het nachtkastje lag. Hij hield het boek in beide handen, sloeg het open waar de bladwijzer erboven uitstak.

Catherine hoorde een brommende stem.

'Ik zal je voorlezen, lieveling.'



Wij houden wel van zulke lekker griezelige verhalen, waarin niets is wat het lijkt. En als je tot het einde van dit verhaal gekomen bent, jij dus ook :)

Er is meer te lezen in

Verhaaltjes voor het slapengaan...



Zes verhalen... maar zéker niet voor kinderen. Wel voor papa's en mama's die voor geen kleintje vervaard zijn!

Een collectie van zes verhalen over kinderen, opvoeding en ouderschap, vanzelfsprekend overgoten met een typisch 'Jack Lance sausje': horror met een knipoog.

Het boek kost nu 15 euro, inclusief verzendkosten binnen Nederland!

Vertroetel je moeder of je vader (of jezelf) maar eens..!

Want de set van alle drie de bundels met korte verhalen is nu extra voordelig verkrijgbaar!

Van ~~52.50~~ voor 35.00



Bestel hier dit voordelige trio!

Colofon



Handig om te weten

www.stephenking.nl

[Contact](#)

[Fanclubmerchandise en verkoop](#)

[Het StephenKingFans winkeltje](#)

[Kings Things Archief](#)

[Facebook](#)

Kings Things

Redactie:

Chrissy van der Haven, Peter R. van Veen,
Ewald Schattenberg, Jan Janssen,
Danny Paap, Cindy den Besten, Jeroen de
Vries, Mirjam Lichtendonk, Vicky Smets,
Laurens de Wit en Tinny Laenens.

Eindredactie:

Chrissy van der Haven en Jan Janssen

De Stephen King Fanclub is oorspronkelijk opgericht in 1999. De fanclub in de huidige vorm bestaat sinds 2002. Op 21 september 2002 kwam voor het eerst de website online. Het bestuur heeft er bij de oprichting voor gekozen om met donateurs te gaan werken in plaats van met betalende leden, zoals dat vóór 2002 het geval was. Dit wil dus zeggen dat iedereen bij alle informatie kan komen, en ook gratis gebruik kan maken van het forum.

De fanclub heeft een aantal vaste crewmembers en meerdere vrijwilligers, die er met elkaar voor zorgen dat de fans worden voorzien van al het nieuws omtrent Stephen King. Zo trekt de website maandelijks ongeveer 2.200 bezoekers en zijn we actief op Facebook.

Kings Things Magazine is slechts één van de vele extra zaken die de fanclub te bieden heeft voor Stephen King-fans. We organiseren met regelmaat een fanclubdag of een Dollarbaby Film Festival, bezoeken een boekenmarkt of zijn te gast bij een bijeenkomst van anderen. Via facebook en Kings Things kunnen we alle fans gemakkelijk op de hoogte houden van het nieuws of speciale aanbiedingen van onze sponsors. En dat allemaal gratis!

Wil je ons werk ondersteunen: een donatie kunnen we altijd gebruiken. We gebruiken het voor de verzendkosten van prijzen en software, maar ook voor merchandise, een fanclubdag en mogelijkheden om kortingen te creëren. Maar ook je bestelling in onze [eigen fanclub-winkel](#) (waar ook merchandise te koop is), en het [boekwinkeltje van Stephen King Fans](#) levert de fanclub een percentage op.

Help ons en stort een bedrag naar keuze op NL80 ABNA 0105 1552 68
t.n.v. stichting Stephen King Fanclub.